Nr. 95 (15.184). Lwów, piątek 28. kwietnia 1939. Rok LX.
Ч. 95 (15.184). Львів, пятниця 27. квітня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codzienn e rano.

Редакція й Адміністрація:
ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504 060
„ Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Всіх анґлійців у віці 20 і 21 р. покличуть до війська.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАГАЛЬНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ В АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Прем. Чемберлен заявив у палаті громад, що на другий тиждень предложить їй урядовий проект про покликання на піврічні військові вправи всіх мужчин у віці 20 і 21 років. Після вправ рекрути могтимуть перейти на 3, 5 і пів року до територіяльної армії.

До маринарки, летунства, територіяльної армії та цивільної оборони дальше вербуватимуть добровольців.

Уряд обмежить доходи фірм, що працюють над дозброєнням.

Крім того уряд предложить законопроект, що упростить процедуру покликування резерв та помічних служб. Оба законопроекти матимуть перехідний характер. Дебата над законопроектом про військову службу почнеться в четвер перед полуднем.

ЗАЯВА ЧЕМБЕРЛЕНА.

Зміст заяви Чемберлена такий:

Уряд застановлявся **над доцільним способом підготови краю до оборони.** Виявилося, що дотеперішні способи перестарілі — вони побудовані на заложенні, що війна може вибухнути щойно по часі, який вистарчив би, щоб **перейти з мирного стану на воєнний по оголошенні відповідної проклямації у хвилині, коли вибух війни був би безсумнівний.**

В нинішніх часах положення таке непевне, що треба приготовлюватись до оборони, без розголосу, не порушуючи публичної опінії. Тому уряд рішив негайно предложити парляментові **законопроект про резерви для збройних сил.**

Закон має тимчасовий характер — уряд сподіється, що парлямент ухвалить його негайно. Всі европейські уряди вже здавна мають повновласти, яких брит. уряд щойно тепер просить, і нераз користувались ними для частинної мобілізації.

Британський уряд розглянув також **нові міжнародні зобовязання, яких піднявся за згодою парляменту.** Метою тих гарантій є запевнити мир. Нічого так не переконує світ про тверду постанову Англії зберегти мир, як введення загального обовязку військової служби.

Відомо, що підчас війни військова служба стала б обовязковою від початку. Тепер всі **держави поспішно приготовлюються до війни, яка може бути питанням не тижня, а годин.**

Чи такий час можна назвати мирним?

Згідно зі законопроектом про резерви для збройних сил, треба буде покликати частину територіяльних військ та деяких помічних частин, щоб скріпити систему протилетунської оборони, тому вояки територіяльних частин були б обовязані до довшої служби, ніж передбачено. Тому уряд прийшов до висновку, що **хвилево треба ввести загальний примусовий військовий вишкіл.**

Урядові пропозиції, зясовані у другім **законопроекті про військовий перевишкіл** матимуть також хвилевий характер. Уряд матиме повновласти на 3 роки, парлямент могтиме їх продовжувати на дальші роки, уряд зможе зрезиґнувати з них скорше. **Головні постанови того закону будуть такі:**

1. Повновласть для уряду, покликати до перевишколу вміх мужчин у віці 20—21 літ.

2. Перевишкіл відбудеться в Англії, але на випадок війни обовязок військ. служби буде відноситися і до служби закордоном.

3. Покликані до служби дістануть 6-місячний вишкіл, опісля зможуть вступити на 3, 5 року до терит. армії; якщо ні, належатимуть до спеціяльної резерви реґулярної армії.

4. Виняткова можна буде приспішити або припізнити час військ. вишколу.

5. Окремі трибунали звільнюватимуть від служби тих, що мають проти неї застереження з огляду на совість; вони підіймуться праці національного характеру.

Цей закон не змінює добровільного доповнення для фльоти, летунства, і реґулярної та терит. армії.

Дальше Чемберлен обговорив справи т. зв. маєткової конскрипції. Він порушив справу підвишки деяких податків та згадав, що в часі війни ввійде в життя законодавство, яке введе карні оплати за надмірні зиски.

ПОВІДОМЛЕННЯ БЕРЛІНА ПРО ЗАКОНОПРОЄКТИ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Амб. Гендерсон повідомив мін. Рібентропа про введення загального військового обовязку в Англії та пояснив, що ці постанови вводить Англія з огляду на теперішню ситуацію та що вони мають мирний характер.

Подібну заяву зложить брит. шарже д'афер у Римі.

СТАНОВИЩЕ ПАРТІЙ.

Англійська опінія приняла загальний військовий обовязок дуже прихильно, уряд має запевнену більшість. За законопроектом голосуватиме частина лібералів та лейбуристів, хоч партія праці ставиться до них дальше неґативно. Можливо, що урядова більшість переформує постанову, щоб покликати під зброю більше річників — тоді покликано би старші річники, бо з річників 18. і 19. доповнюється постійна армія.

ВІДГУК ЗА КОРДОНОМ.

Французькі кола приняли введення обовязку військової служби в Англії з вдоволлям, — тепер цілий тягар війни на суші не лежатиме на французькій армії. Припускають, що деякі домінії підуть за прикладом Англії.

У Берліні преса та політичні кола висловлюють погляд, що постанови брит. уряду не треба переціннювати, бо при теперішнім рівні воєнної техніки у 6-ох місяцях можна дати лиш дуже поверховний вишкіл.

Чи амбасадор Гендерсон побачиться з Рібентропом перед промовою Гітлера?

На такий запит у палаті громад Чемберлен відповів: Нині приняв Гендерсона держ. секретар Вайцзекер, але неможливо було визначити дату стрічі з мін. Рібентропом. Без сумніву Гендерсон постарається, щоб таки стрінутися з Рібентропом.

Гендерсон не дістав інструкції, робити Рібентропові якісь пропозиції; на думку Льондону він повинен був бути на своїм становищі на те, щоб могти поінформувати нім. уряд про розвиток брит. політики.

ГЕНДЕРСОНА ПРИНЯВ ЛИШ ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ВАЙЦЗЕКЕР.

БЕРЛІН, ПАТ. В середу вполудне держ. секретар у міністерстві закордонних справ Вайцзекер приняв амбасадора Гендерсона.

РІБЕНТРОП НЕ ЗРОБИВ АФРОНТУ ГЕНДЕРСОНОВІ.

На інтервенцію лейбуриста Бенна Чемберлен заявив, що факт, що Рібентроп до тепер не приняв Гендерсона, годі вважати за афронт для Анґлії, бо — як виходить з інформацій брит. уряду — він був справді дуже занятий з огляду на візиту мін. Марковіча.

АМБАСАДОР КУЛЬОНДР НЕ ЗЛОЖИТЬ НІЯКОЇ ЗАЯВИ В БЕРЛІНІ.

ПАРИЖ, ПАТ. З добре поінформованих кол заявляють, що амб. Кульондр не дістав доручення зложити якунебудь заяву мін. Рібентропові.

Міністр Ґафенку виїхав до Парижа.

ЛЬОНДОН, ПАТ. В середу в год. 16.30 мін. Ґафенку виїхав з Льондону до Парижа. На двірці прощав його мін. Галіфакс, амбасад. Корбен, і Русду Арас та посли Тілія і Сімопульос. У заяві для представників преси Ґафенку заявив, що речення офіційного комунікату про одноглядність поглядів між Анґлією та Румунією не є пустою фразою.

В 20-ій год. причалив Ґафенку в Бульон, відки виїхав поїздом до Парижа.

З Парижа поїде Ґафенку до Риму, відтіля до Білгороду.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ ПРО ЛЬОНДОНСЬКІ РОЗМОВИ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Міністерство закорд. справ оголосило такий комунікат:

Подорож мін. Ґафенку до Льондону дала добру нагоду йому, прем. Чемберленові та мін. Галіфаксові обмінятися поглядами. Стріча була дуже щира і дозволила підкреслити загальну спільноту поглядів між обома урядами що до актуальних справ.

ТЕМИ АНҐЛЬО-РУМУНСЬКИХ РОЗМОВ.

ЛЬОНДОН. „Прес Асошійшен" твердить, що анґльо-румунські розмови в Льондоні торкалися політичних і стратеґічних наслідків британських гарантій для Румунії. Питання кредиту й торговлі залишено брит. торговельній місії, що виїхала до Букарешту.

Міністр Маркович у Гітлера.

БЕРЛІН, ПАТ. В середу Гітлер приняв мін. Марковича у приявности мін. Рібентропа та югословянського посла Андрича. В полудне мін. Рібентроп приняв мін. Марковича сніданьком.

В ЧЕТВЕР СЕРБСЬКО - ХОРВАТСЬКЕ ПОРОЗУМІННЯ?

БІЛГОРОД, ПАТ. Прем. Цветковіч виїхав у середу до Загребу на дальші переговори з д-ром Мачеком. Сподіються, що вже в четвер заключать сербсько - хорватське порозуміння.

Авас твердить, що порозуміння вже заключено, лиш не оголошено його змісту.

В неділю д-р Мачек повідомить представників своєї партії про зміст порозуміння.

Ахіллева пята польської полеміки.

Львів, 26. квітня 1939.

Можна ріжно ставитись до голосів польської преси на українські теми: придавати їм більше, менше або ніяке значіння, вважати їх явищем позитивним чи негативним. Признаємось, що ми ними ані не ентузіязмуємось ані не обурюємося: вважаємо польську публіцистику з українською тематикою просто внутрішньою польською справою, справою польської політичної думки. Тому, приглядаючись з зацікавленням, як та думка формується, як вічно тупцює на місці чи може зрушує з мертвої точки, — бачимо в ній явище радше відрадне тому, бо яканебудь прилюдна дискусія на українські теми актуалізує всю українську справу, всю проблему польсько-українських взаємин у польському громадянстві. Очевидно, що коли рівень такої дискусії низький, та тези, які вона проголошує, неґативні, то й наслідки у життевій практиці можуть бути відемні. Але це вже річ тих відповідальних польських кол, які мають вплив на польське друковане слово та яких завданням є не тільки використовувати готові настрої для своєї політики, але і їх уроблювати у бажаному собі напрямку. І тому теж ми, знаючи польські відносини, взагалі не вяжемо тісно справи пресових голосів з національною політикою держави, знаючи, що у Польщі нема такого диспозиційного осередка пресової політики, який використовував би в усій повноті пресу, як інструмент практичної політики, та з другого боку незалежна польська публіцистика не має такого реально-політичного впливу, як його має напр. у Франції. Виходючи з засновку, що це справа польська, справа польської політичної думки, не погоджуємося з тими нашими земляками, які лякаються, що від польських пресових голосів може грозити нам якась „демобілізація настроїв“ через народини якихось нових оманних надій, іншими словами, не добачуємо у тих польських публіцистичних голосах якоїсь диверсії; бо польська преса призначена для польських читачів, а українське громадянство вже достаточно політично зріле, щоб безкритично підлягати чужим суґестіям. Очевидно, на сторожі того, щоб такі польські суґестії обмежувалися до польського відтинку та не приносили українцям шкоди — стоїть українська публіцистика.

Однак без огляду на такий чи інший підхід напр. до останньої „рунди“ польських пресових голосів на українські теми, без огляду на вияснювання джерел отих голосів та їхньої практично-політичної тенденції, в усіх тих голосах кидається в очі одна спільна їхня риса: чи вони більш примирні супроти українців, чи аґресивні, своєю арґументацією слушні чи інколи й непристойні — всеодно всі вони дбайливо оминають тієї найбільш суттєвої речі, якою є **програма розвязки проблеми польсько-українських відносин.** Одні польські публіцисти обвинувачують українців, виписуючи цілі реєстри їхніх прогріхів, інші не обмежуються лише до української сторони у пошуканці винуватців нинішнього стану, — „розкопи“ джерел польсько-українського спору та нинішнього стану польсько-українських відносин займають взагалі найбільше місця у польських пресових міркуваннях, — але ніде не видно і не чути якоїсь конкретної відповіди: як ш. автори тих статтей уявляють собі **направу відносин, як вони хотіли б ті відносини оформити,** — очевидно, не відповідно до своїх задушевних мрій, тільки реальних можливостей, до яких належить і становище українського світа?!

І коли польські полемісти ображуються, коли чують від українців, що така полеміка це зайва витрата часу і забава у вибивання води в ступі, то ображуватися нічого: у тому українському підході рішальне є ствердження факту, що українці завжди висувають наскрізь конкретні вимоги, кількакратно ясно і недвозначно формулювали концепцію розвязки польсько-української проблеми, зате їхні польські пресові противники завжди займаються всім можливим, тільки не **конкретизацією своєї програми,** завжди оминають дискусії саме щодо подробиць українських вимог політичного та культурно-господарського характеру. Ось та ахіллева пята польської публіцистики, яка депреціонує всю її вартість, як чинника політичної думки та чинника психольоґічної підготови польського громадянства під якісь реально-політичні постанови уряду.

Конкретну концепцію „розвязки“ української проблеми ставили старі ендеки — Поплавський—Дмовський—Грабський — відмовляючи їй конструктивної вартости та трактуючи її тільки як терен експансії польської і російської. Конкретну програму розвязки тієї проблеми висували публіцисти тої мірки, що пок. Леон Васілевський чи Тадей Голувко. Подекуди сформулювала свою програму ґрупа т. зв. прометеїстів у тезі „культурно-господарського задовілля“ українців. Нині маємо таку дивну ситуацію, що польська публіцистика всіх напрямків, з ендецькою включно, рішуче відпекується слова „асиміляція“, але не приймає теж ніодної тієї концепції, що її висунув український політичний табор або й деякі польські публіцисти, які не мали і не мають реально-політичних впливів. Найголосніше лунає від літ гасло „скріплювати польський стан посідання“ і був навіть час, коли дехто з польських редакторів та політиків намагався переконувати своїх земляків, що в отому гаслі вміщається формула найправильнішої та найдоцільнішої розвязки проблеми польсько-українських відносин. Але ж минули роки, акція „скріплювання стану посідання“, ведена СППОС-ом, доходила до шпилів насилення, а проте сьогодні на сторінках тієї самої польської преси вичитуємо довжезні міркування на всі лади і способи з постійним рефреном: **„не є добре і треба щось робити“.** З хвилиною, коли польський журналіст має написати, **що саме** — він мовкне, ломить перо чи дбайливо витирає його з чорнила, щоб не заржавіло, і ховає до кишені.

Українська преса без огляду на партійно-ідеольоґічний напрямок та свій підхід до проблеми польсько-українських відносин — ніколи не ставала на становищі, що вона „засадничо“ не вдається і не буде вдаватися в полеміку з польськими голосами. Навпаки, навіть ті, які дуже нерадо полемізують, таки час до часу забірають у тій пресовій дискусії голос. Але корисною така полеміка може стати дійсно щойно від хвилини, коли буде направду поважний субстрат для дискусії: коли будуть ті конкретні проєкти розвязки хвилюючого всіх питання, очевидно — проєкти поважні та розвязки позитивної і конструктивної. Досі ми все ще їх не бачимо і тому й полемізувати нема великої охоти: **нема просто з чим і над чим.** ік.

Президент о. Волошин у Берліні.

Берлінський кореспондент „Курієра Варшавського“ повідомляє, що президент о. Волошин приїхав до Берліна. Він мешкає у Ст. Гедвіґсгайм-і як гість гр.кат. пароха Берліна о. д-ра П. Верґуна.

Совіти переходять до наступу.

ПАТЬОМКІН КОНТРА ПАПЕН.

МОСКВА, АТЕ. Несподіваний виїзд заступника комісаря закордонних справ Патьомкіна до Анкари дав притоку до ріжних коментарів у московських політичних колах. Патьомкін брав визначну участь в анґлійсько-совітських переговорах і як кажуть у добре поінформованих колах, виявив сильну неуступчивість у сформулуванні совітських застережень щодо анґлійських пропозицій. **Як кажуть, Патьомкін буцімто запропонує турецькому урядові сильний військовий турецько-совітський аліянс з уваги на спільні інтереси обох держав у чорноморському басейні.** З подібними пропозиціями звернеться совітський уряд до Ірану, Афганістану й Іраку, значить держав, що їх обхоплює почвірне порозуміння мусулманських держав.

Діяльність совітської дипльоматії подумана як протинімецький наступ на Сході. До місії Патьомкіна в Анкарі привязують московські політичні кола велике значіння.

СОВІТИ ПІДГОТОВЛЯЮТЬСЯ ДО ВІЙНИ НА КАВКАЗІ.

МОСКВА, АТЕ. Совіти почали на Кавказі сильну военну підготову. На терені республик: грузинської, вірменської та азербейджанської почали інтенсивно вести будову казарм, сховів і фортифікацій. Ці будови переводять здовж полудневих границь на Кавказі.

З польської преси.

ДЕРЖАВНА КОНСОЛІДАЦІЯ.

Виленське „Слово“, яке свого часу день-у-день нагадувало, що найважнішим завданням польської закордонної політики було осягнути спільну польсько-мадярську границю й у звязку з тим рішуче атакувало концепцію самостійности чи хоч би тільки автономії Карпатської України, підкреслює сьогодні необхідність поладнати у Польщі меншинні справи, отже й українську. В ч. 111. того часопису з 24-го квітня ц. р. знаходимо статтю п. н. „Дві консолідації“.

„Меншинна політика — пише автор тієї статті — в періоді по 1926-ім році мала свої успіхи, але й робила ріжні помилки. Та всеж про відношення меншин до держави не рішала тоді політика урядів, міністрів чи воєводів, що по черзі змінялися, але передовсім глибоке довіря і пошана, з якими меншини ставилися до Великого Маршала“.

Хоч маршал Пілсудський — читаємо далі не воскресив у Польщі монархії, то силою свого таланту воскресив традиції королівської меншинної політики. Коли-ж маршал Пілсудський вмер, держ. меншинна політика мусіла шукати опори на інших елементах тривкого характеру, передовсім на пошануванні букви й духа конституції.

„Не вважаємо доцільним входити в те, чи уряди по 1935-тім році намагалися сперти меншинну політику на букву закону й на конкретну програму, але мусимо ствердити, що закордонне положення, в якому держава знаходиться, наказує у відношенні до меншин поробити конкретні висновки, особливо у двох найважніших справах, жидівській та українській.

„Українці пройшли в добі автономії Підкарпатської Руси період політичного романтизму. У висліді зазнали тільки самих і то дуже болісних розчарувань та потерпіли поважні моральні і фізичні втрати. Настрої в українськім громадянстві від жовтня минулого року до квітня ц. р. дуже змінилися. Тон української преси зовсім інший. Зарисувалася знову можливість уложити польсько-украніські взаємини в нормальний спосіб.

„Консолідація народу — це доконаний факт, ясна річ не внаслідок акції Озону і деклярація ґен. Скварчинського, але глибокого патріотизму громадянства. Але польська держава — це держава національностей. Національній консолідації повинна товаришити державна консолідація. Тому правильна меншинна політика уряду — це сьогодні особливо важна державна проблема.

Дослівно цю саму справу і в цій самій площині порушив львівський „Век Нови“ (з 27-го квітня ц. р.) у статті п. н. „Друга консолідація“. Читаємо в ній:

„Гасло „ми зединені“ — це не фраза, але правда. Польський нарід осягнув спонтанічно те чого роками не могли здобути найбільш прецизійні консолідаційні рецепти. Але наш нарід не є единим мешканцем Польщі. Як господар має співльокаторів і субльокаторів. Їх поведінка у моментах історичної ваги не є справою, про яку хтонебудь відповідальний міг би сказати: це байдужне. Навпаки — це справа великої ваги, як будуть почувати, думати і діяти ті, [...]ших у сумі є 1/3.

„А всеж цю тему у нас якось дивно промовчується. Говорять часто про найдрібніші подробиці з інших ділянок, з преси і радія довідуємося, який лист вислали діти з підваршавської школи з жертвою на ФОН, але ту, багато разів більшу проблему відкладають і відсувають, якби нам бракло відваги глянути їй просто в очі“.

У заграничній політиці — читаємо — Польща станула на шлях реалізму, але у внутрішньому положенню дозволяє далі діяти імпондерабіліям та ірраціональним спонукам. А реалізм наказує:

„при теперішньому генеральному наладнуванні справ взяти на варстат також меншинну проблему. Може навіть на операційний стіл. І розглянути її з такою безпристрасною увагою, з якою обраховуємо плюси й мінуси промислу, комунікації чи хочби протилетунської оборони міст."

Обговоривши справу німецької та жидівської меншини автор статті пише:

„Ще інакше оцінюють українську меншину. Хоча концепції в цій ділянці бувають особливо хаотичні і тут реалізм підповідає, що теперішній стан не є напевно тим найкращим і остаточним станом, до якого може дійти державна політика, коли покладе собі мету підтягнути українські настрої до рівня, визначеного для інших відтинків внутрішнього життя, тільки дефетизм і глибока невіра у власні можливости підсувають сугестію, що тут виняткова ми безсильні і безрадні, що ми тієї проблеми ані тривко ані негайно не зуміємо розвязати."

Автор статті піддає думку, що прилюдна дискусія могла б у цій справі дещо зробити. Вона мусіла би „висловити переконання, що 1) проблема національних меншин — це інтегральна частина пляну скріплення польської оборонної сили і тому 2) вимагає основної аналізи й започаткування нормалізаційної акції. Провідною думкою тієї акції — каже автор — повинно бути: після національної консолідації треба перейти до державної.

——о——

Мусоліні радить Гітлерові...

ЛЬОНДОН. Дипльоматичний кореспондент „Івнінґ Стандард" повідомляє з буцім то добре поінформованих берлінських джерел, що Мусоліні дав Гітлерові пораду у справі відповіді на відозву Рузвельта.

Мусоліні, буцім то за посередництвом маршала Герінга намовляв Гітлера зайняти більш поміркуване становище. На підставі інформацій кореспондента Гітлер прийняв буцімто її сугестії. Промова Гітлера, не зважаючи на гострий тон під адресою Злучених Держав та Англії не причиниться до збільшення напруження.

НОВІ БОМБОВІ ВИБУХИ В АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Сьогоднішньої ночі вибухло в Ліверпулі, в торговельній дільниці 5 бомб. Кілька з тих бомб знищили почтові скриньки, деякі ушкодили крамничні вистави та вікна у близьких домах. Поліція веде слідство.

ЕСПАНІЯ ВИЗНАЛА СЛОВАЧЧИНУ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Словацький міністр закордонних справ дістав учора повідомлення від еспанського міністра закордонних справ, що еспанський уряд визнає словацьку державу.

ЗАВЕДЕННЯ ШКОДИ ПРИПИНИЛИ ЕКСПОРТ ДО СССР.

ПРАГА, ПАТ. Чеські промислові заведення Шкоди зліквідували зовсім агенди експорту до СССР.

ЗАЯВА ФРАНЦУЗЬКОГО МІНІСТРА ПУБЛИЧНИХ РОБІТ ДЛЯ ПРЕДСТАВНИКІВ ПРЕСИ.

ВАРШАВА, ПАТ. Мін. де Монзі приняв представників польської і французької преси та зложив їм заяву, в якій підкреслив, що він некомпетентний до ніяких декляраций у справі закордонної політики та згадав лише, що Франція рішуче стоїть при Польщі. Опісля відповідав він на запити деяких журналістів.

З церковного життя Волині.

Церковне життя Волині — це направду морська поверхня в часі вітру: налітає він то з тої, то з другої сторони, здіймає хвилі, жене ними, кидає і знову кудись полинув; а хвилі довго ще не можуть улягтися.

Ось кілька яскравих хвиль за всього кілька днів:

День 5. квітня, у велику середу, відбулося в Луцьку в салі воєвідського уряду зібрання з метою створити комітет для переведення субскрипції позички протилетунської оборони. На зібрання запрошено і потім вибрано членом почесної президії комітету архиепископа Олексія; а два дні пізніше (в пятницю й суботу) біля р.-кат. катедри збирано підписи до петиції про ревіндикацію православного собору в Луцьку...

У статті „З Боболянських урочистостей у Дубні" (10—12. III. ц. р.) орган р.-кат. курії в Луцьку „Жице Католіцке" (ч. 16) пише, що в цих урочистостях на честь св. Андрея Боболі взяли участь католики обох обрядів — латинського та східнього, і через це ці урочистости „мали познаки високо знаменні та спеціяльно характеристичні, яких дарма шукати б у подібних урочистостях, зорганізованих деінде".

А 4. квітня ц. р., себто три тижні пізніше, відбувся в салі О. З. Н. в Луцьку відчит м-ра Брошкевича, після якого ухвалено резолюцію про те, щоб звернутися „з покірною просьбою (куди слід) ...ступнево поліквідувати істнуючі унійні станиці на Волині і заступити їх станицями правдивого костела, себто римо-католицького". (Див. „Жице Кат." ч. 16, ст. 1).

Отже ту унію, яку римо-кат. церква на Волині підтримує та якою епископська р.-кат. курія безпосередньо кермує; ту унію, участь представників якої в ріжних урочистостях куріяльний орґан уважає за дуже знаменну, — світські політики з О. З. Н. домагаються зліквідувати, автоматично переписавши всіх уніятів на римо-католицтво.

Цікаво, що згадана резолюція в справі ліквідації унії на Волині не викликала відповідного відгуку ні в місцевому польському громадянстві, ні в світській пресі.

На здивування багатьох ревних римо-католиків вона викликала рішучий спротив... в органі римо-католицької курії в Луцьку „Жице Кат." (ч. 16) у передовій статті під наг. „З приводу протиунійних ухвал". У цій статті між іншим читаємо:

„Ріжні обряди істнують у католицькому костелі від перших віків християнства. Істнують вони на цілому земному гльобі, в цілому католицькому світі. Чи лише для одної Польщі мають вони бути зліквідовані?"

„Прошу уявити собі ситуацію. Уніятам кажемо: Маєте всі перейти на римський обряд. Вони відповідають: Не згоджуємося. Що ми на це? Маємо змушувати силою, поліцію кликати?... Сказати: В такім разі вертайтесь на православія? Не важко ухвалити ліквідацію, але треба подумати, яким чесним способом можна її перевести".

„Отже ні висловитися проти унії, ані свідомо ділати на її шкоду ми, католики, не можемо. Це повинні розуміти ті, які хочуть, чогонебудь вимагати від нас у цій справі. Гадаємо, що ніхто не захоче ставити нас у ситуацію, яка вимагає від нас порушення підставових засад католицтва".

Все було б дуже добре, якби не випад у сферу „політики".

Обороняючи міцно засади вселенської церкви, що допускає ріжні обряди, „Жице Катол." йде по лінії авторів протиунійних ухвал, а саме:

„На жаль, витворилася думка, що грецько-католицьке населення веде перед у свому українському сепаратизмі". І звідси висновок: „Богу духа винну унію не нищити треба, тільки стерегти, щоб не стала знаряддям політики".

Чи не дивно стає від такої „оборони".

С. С.

„У справі безоглядної та льояльної співпраці всіх громадян".

Управа волости в Пониковиці, брідського повіту, розіслала під датою 12. квітня ц. р. до всіх товариств та організацій на терені волости таке письмо (подаємо в дослівному перекладі з польської мови):

„На основі зарядження Пана Повітового Старости в Бродах з дня 7. квітня 1939 р. Управа Волости подає до відома і пристосування такі напрямні у справі безоглядної та льояльної співпраці всіх громадян, без огляду на національність і віроісповідання, які живуть на терені волости:

1) Кожна організація, що дістає тепер або в будучности дістане нинішнє зарядження, має його зберегти в організаційних актах і кожний предсідник, який уступає має передати його свому, заступникові за потвердженням відбору.

2) Це зарядження треба прочитати на кожних загальних зборах членів організації чи товариства в цілости — до відома членів, при чому над цим зарядженням не вільно вести ніяких дискусій.

3) З хвилиною одержання нинішнього зарядження голова чи предсідник мають обовязок скликати спеціяльні збори своїх членів, щоб запізнати їх зі змістом таких заряджень:

а) Кожний національний чи партійний сепаратизм мусить зникнути з життя громадянської збірноти, бо коли держава допускає добровільні стowариншення та організації громадян, то тільки для їх власних користей, які ніколи не можуть станути в суперечности з інтересом Польської Держави.

б) Всі спроби дальшого сепарування партійних чи національних груп будемо переслідувати з цілою жорстокістю закону, а організації та стоваришення, що проявлять найменший сепаратистичний відрух, зникнуть з поверхні їх існування.

ц) Саботажні акції, зокрема в часі Державних свят не можуть мати місця, а все зусилля управ істнуючих стоваришень мусить бути спрямоване до чесної Державно-Творчої праці.

д) У дні Державних свят, як 3. травня й 11. листопада, кожна організація без огляду на її характер мусить прикрасити свій льокаль (хочби винайнятий) прапором Державної барви.

е) У дні Державних свят, зокрема у днях 3. травня та 11. листопада всі громадяни, без ріжниці віроісповідання чи національности, мусять стриматись від якоїнебудь праці під загрозою карних наслідків.

ф) На всі повітові чи волосні зїзди кожна істнуюча організація, без окремого зазиву, мусить делегувати своїх представників у числі до 4-ох осіб, щоб репрезентувати свою організацію. Маємо на думці повітові чи волосні зїзди з приводу обходів Державних і Народово-Польських Свят, тобто 3. травня та 11. листопада кожного року.

ґ) Перестерігаємо всі організації, що коли заістнує якабудь шкода з причини саботажу, ці шкоди будемо покривати в першій мірі з майна тих організацій, що до яких буде щонайменше уґрунтоване підозріння, що ця акція могла вийти з їх гурту.

г) У всіх починах Держави і Самоуправи від істнуючих організацій домагаємося співпраці та визначної помочі, яку в окресленій формі чи то фізичної, чи фінансової помочі треба все добре розуміти як загально-державний інтерес.

і) Відбір нинішнього зарядження має писемно потвердити теперішній Голова-Предсідник а на відворотній сторінці цього зарядження треба занотувати день одержання зарядження, опісля треба вписати дату відчитання на зборах і також точку протоколу, в якій це має бути зафіксоване. — Виконання цього зарядження в цілому обсязі буде стверджуване при нагідній контролі тамошнього товариства.

Війт: Ян Токаж.
Секретар: Юзеф Дирда.

Припиняють далі діяльність українських товариств.

Староство в Сокалі припинило діяльність читалень „Просвіти" у Ваневі, Себечеві і Пивовшині, пов. Сокаль. Як причину подано ушкодження державного гербу на поштовій скриньці. Видіпи згаданих читалень внесли відклики до Воєвідства

Прокуратура займеться виборчими „рекламантами".

ДОРУЧЕННЯ ЛЬВІВСЬКОГО ВОЄВОДИ.

„Рекламанти", які хотіли позбавити виборчого права велику кількість виборців, осягнули протилежну ціль: розбудили зацікавлення виборами. Всі ті, яких виборче право заквестіоновано, роблять усі заходи, щоб те право добути назад. Українські виборці повинні довідуватися докладно про прізвища й адреси „рекламантів" і подавати їх до Технічного Виборчого Комітету.

Львівські адвокати д-р Здзіслав Станкевич і д-р Гологурський зголосили до прокуратури карний донос проти 11-и осіб, що „реклямували" виборче право. Між іншими заскаржені такі „рекламанти": Н. Хшановська, І. Коханська, Ол. Кісс, І. Кісс, Фр. Кавур, І. Бохня, А. Міцко, З. Мокшицький, І. Фукс, Г. Гаврилевич, І. Баранович, Зб. Лесько та інші.

Український Технічний Виборчий Комітет вислав 22-го квітня телеграму до премієра Складковського в справі масового квестіонування виборчих прав українських громадян у Львові.

В цій самій справі інтервенювали пос. Володимир Целевич і голова Українського Технічного Виборчого Комітету дир. Орест Радловський у понеділок 24-го квітня у львівського воєводи д-ра Білика. Воєвода заявив їм, що в понеділок видав виборчому комісареві доручення, щоб усі ті квестіонування виборчих прав, які мають характер сваволі, вважати неактуальними.

Варшавський „АБЦ" пише про ті витівки львівських „рекламантів" під наголовком: „Група виборчих ґанґстерів заквестіонувала у Львові виборчі права 20 тисяч громадян". Між іншим пише таке: „На листі „заквестіонованих" знаходяться: президент окружного суду у Львові, двох послів, у цьому один віцемаршал сойму, крім цього офіцери й урядовці і майже всі греко-католики поляки". Цікаво, що маючи такі докладні інформації „АБЦ" не довідався нічого про те, що заквестіоновано виборчі права цілій масі українців, та що той згаданий віцемаршал сойму і посол — теж українці.

—o—

Що писало „Діло" 50 років тому.

Субота, 27. квітня 1889.

РОЗВЯЗАЛИ СОЙМ.

„Галицький сойм розвязаний і вже в найближчих днях треба сподіватися розписання нових виборів. Усі вістки й познаки вказують на те, що рішальні кола прийшли до пересвідчення, що теперішнього стану в Галичині, де русини були майже виключені з краєвого представництва, не дається далі втримати. Відповідно до того погляду мали б й урядові чинники дістати доручення, щоб із більшою безсторонністю, як досі, поводилися при виборах... Але з того всього зовсім не виходить, що русини можуть спокійно і безпечно глядіти на сьогорічну виборчу кампанію і що не потребують робити великих заходів. Навпаки!!!

ЦАРСЬКИЙ ВЕЛИКДЕНЪ.

„З Росії не перестають надходити вістки про викриття якогось заговору та про численні арештування. Так повідомляють з Петербурга, що в квітну неділю там арештували багато осіб, між іншими також кількох офіцерів від артилерії, яких зараз перевезли до Петро-Павлівської кріпости. В перший день великодних свят, коли цар і його родина мали приїхати з Гатчини до Аничківської палати, сконсиґновано всю тайну поліцію і царські екіпажі замість їхати простою дорогою, обїздили далеко довкола".

ВНУК І ЦІСАР.

Подорож німецького цісаря до Англії проволіклася тому, що англійська королева хотіла приймати цісаря тільки як свого внука в родинному колі, а він домагався, щоб його приймали як німецького цісаря. Тепер знайшли спосіб, щоб погодити бажання королевої і цісаря. Королева буде приймати цісаря на острові Уайт у своїй палаті, а в його честь як німецького цісаря відбудеться велика ревія фльоти в Солетанському проливі.

Обовязкова військова служба дасть Англії 750 тисяч вояків.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Рішення англійського уряду про обовязкові військові вправи вважають у Льондоні історичним. Гарантії Англії матимуть тільки тоді значіння, коли Велика Британія стане на повний шлях додброення. Обовязковим вправам будуть піддаватись молоді мужчини від 18—21 року життя. Загальне їх число буде приблизно 1,600.000 люда, коли ж від того відчислити всіх нездібних і тих, що мають на удержанні рідню, залишиться 750 тисяч осіб, які відбуватимуть обовязкову службу, що матиме характер військового тренінґу. Такий тренінґ під проводом інструкторів реґулярної армії буде тривати 4—6 місяців. Відтак рекрут переходить до правильної армії, в якій на таких самих засадах, що доброволець буде відбувати періодичні вправи в 4 роках.

Українські виборці!

В ДНЯХ 28. І 29. Ц. М. ВІД ГОД. 10. ДО 12. І ВІД 17. ДО 21. БУДУТЬ ВИЛОЖЕНІ В ЛЬОКАЛЯХ ОКРУЖНИХ ВИБОРЧИХ КОМІСІЙ ДО ПУБЛИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСТАТОЧНО УСТІЙНЕНІ СПИСКИ ВИБОРЦІВ.

ОБОВЯЗКОМ КОЖНОГО УКРАЇНСЬКОГО ВИБОРЦЯ Є ПРОВІРИТИ, ЧИ ВІН Є ВМІЩЕНИЙ В СПИСІ.

ЯКЩО ВАС ПОМИНУЛИ У СПИСІ, ЗГОЛОСІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО В КАНЦЕЛЯРІЇ ТЕХНІЧНОГО ВИБОРЧОГО КОМІТЕТУ, ПАСАЖ ГАВСМАНА 6. II. П.

ТЕХНІЧНИЙ ВИБОРЧИЙ КОМІТЕТ.

Як виглядатиме порозуміння хорватів із центральним урядом.

БІЛГОРОД, ПАТ. У тутешніх політичних колах вичікують заключення порозуміння між хорватською опозицією та центральним урядом. У звязку з тим виринає можливість, що буде створений коаліційний уряд, наслідком порозуміння буде імовірно широка адміністраційна автономія, передбачена в головних нарисах у конституції з 31. травня, але досі у практиці не стосованої.

Банати Сави, Хорватії, Словенії і Дальматії будуть імовірно получені та одночасно буде переведена коректура їх границь. Плян поділу Боснії закинуть і Боснія, як цілість творила б одну автономічну адміністраційну округу. Уряд, який мав би: перевести ті великі реформи державного устрою, був би урядом коаліції державної і селянської хорватської партії. Хорвати мабуть дістануть 4 представників в уряді. Домагання того уряду називають сатисфакцією для хорватських домагань у рямках обовязуючої конституції.

Як подає АТЕ, на чолі нового уряду стане премієр Цветкович. Імовірно теж і словінці матимуть представника у новому уряді. Висліди порозуміння проголосять мабуть у пятницю, або найпізніше в суботу.

ШИРІТЬ НАШ ЧАСОПИС!

РАЙ КАРР.

Втримане слово.

Джім Гартій задумливо глянув на дно своєї порожної чарки, прикликав послугача, хлопця ґоанезійця, і замовив ще одну склянку пива.

Добра то річ, коли хто може пити на борг, записуючи тільки риски! І Гартій усміхнувся нишком, бо ціле його майно в тому часі складалося з одинацяти рупій. А кілько то було б крику, якби так старий шинкар Деметріяд міг відгадати правдивий стан його фінансів!

У коршмі Деметріяда був приємний холодок. Віконниці з бамбусових прутиків, спущені додолу, не допускали спеку полудневого сонця, а старий електричний вентилятор фуркотів голосно і наганяв продув над головою Гартія.

Ґоанезійський хлопець — з лицем смаглявим і без виразу — витер склянку від пива сіреньким рушником і наповнив її ще раз. Відтак, зробивши машинально рух рукою по столі, якби хотів його прочистити від розлитого напитку, подався в тінисту сторону коршми, поза ляду. Гартій смоктав своє пиво поволеньки і дивився на незаняті столики довкола себе. Він чекав може на якусь зміну.

У Медалі йому лихо повелося. Властиво інтереси його ніколи гірше не стояли. Ще перед восьми роками він метнувся на Далекий Схід і ніколи ще не боровся з долею так гірко. Тільки мав усього, що в кишені лист від знайомого в Рангуні, що обіцював йому роботу. Але що з того, коли переїзд до Рангуна на найдешевшому кораблику коштує понад сто рупій!

Тихенько зідхнувши, він вложив руку до кишені за годинником, і пригадав собі щойно тепер, що його годинник знаходився в заставі китайця Ах-Дери. „Ах, дери!"... знамените імя для лихваря, що бере все у застав!

До чорта! А ця посада у Ранґуні така була б для нього відповідна! Помічник друкаря! Праці небагацько, добрі вигляди призбирати малу сумку для себе, у такому рухливому торговельному осередку!

Гартій був яких трицять років, був рослий поставою, з вигляду веселий. Жити сяк-так вигідно і не бідувати занадто, ось і все, чого він вимагав від долі. Того принципу притримувався він від часу своєї появи на Далекому Сході. Колись, давніше, — але Гартій не думав часто про ті часи, — була у нього амбіція здобути собі у Льондоні ширшу славу при боці гарної і багатої жіночки, але ті часи — на превелике його щастя — минулися.

Два голодранці, один білий, другий евразієць, разом прийшли до бару і засіли за стіл. Кивком голови привиталися з Гартієм, замовили питво, відтак, склонивши свої голови докупи, стали перешіптуватися таємничо.

Джім Гартій, не показуючи, що зацікавився ними, пильно наставив свої вуха, щоби хоч щось трохи зловити з їхньої розмови. Евразієць, назвиском Крукер, мав на сумлінні неодну подлу штучку, а його товариш був помічником поліцая. Якесь важне діло займало їх голови, а якби вивідати про це діло, то воно моглоб принести користь Гартієві. Та він розчарувався, бо вони довго не сиділи в барі. Випивши свої заморожені напитки, за які заплатив евразієць, повставали. Крукер доклав фамілійно руку на плечі Гартія спитав: — І як там, Джіме? Як вам ведеться?

— Погано!

— У мене таксамо! Якісь погані часи настають? Ге?

І вийшов на сонцем заповнену вулицю.

І знов, — не рахуючи хлопця туземця, що поравея коло ляди, — залишився Гартій сам. Як довго міг би він іще сидіти тут над своїм пивом? Не личить вже пити ще одно в тій порі дня. А проте, щож залишається йому іншого до роботи?

Він подумав з відразою про свою маленьку душну кімнатку, що служила йому за контору. Там не було продушника, а горяч від погнутої на зразок зморшок залізної бляхи, що творила одну стіну кімнати, була просто нестерпна. Нарешті, що за ціль сидіти у тій кімнатці і даремне вичікувати на заробіток, який не прийде? Гартієві прийшла на думку шумнозвучна назва його фірми:

ГАРТІЯ І СПІЛКА.

Посередництво і комісіонерство.

Корабельне посередництво та імпорт!

Принаймение тут, у Деметріядовому барі можна чоловікові бодай у холодку посидіти, не нюхаючи прониклих пахощів від базару. А там у його конторі тиснуться ті пахощі навмисне крізь відчинене вікно. Пішовані [illegible] солена риба, стухле масло кокосових оріхів, випари спітнілих тіл... Гартій знав ті пахощі аж надто добре.

А його господар той, що винаймав кімнатки у своєму ново побудованому і легко заліпленому домику, знов нудитиме Гартія, пригадуючи заплату комірного, як тільки Гартій появиться. Ах, Боже! щоби уже раз настала якась переміна! Гартій [illegible] оглянув свої [illegible] і [illegible]. Він дуже сумнівався, чи їх можна буде ще якось полатати.

(Продовження буде).

Уневажнили українські листи у Станиславові.

Окружна виборча комісія у Станиславові уневажнила українські листі в 3-ох округах, всі листи ППС і Професійних Союзів, виставлені в 9 округах, листу загального жидівського бльоку в Х-ій окрузі, листу Бунду в І-ій окрузі і листу деревних промисловців теж у І-ій окрузі. Таким чином у виборчій кампанії візьмуть участь: українці в одній окрузі, Озон і ендеки в 9-и округах, загальний жидівський бльок у 3-ох округах і сіоністична лівиця в одній окрузі.

Тому, що загальний жидівський бльок вирішив на знак протесту не взяти участи у виборах і сіоністична лівиця ухвалила те саме, в І-ій окрузі, де були тільки ті дві жидівські листи, вибори не відбудуться.

Маневри совітської балтійської фльоти.

ЛЕНІНГРАД, АТЕ. На Балтійському Морі, на водах фінського заливу почалися на днях широко закроєні вправи совітської военної маринарки Балтійського Моря при участи найновіших военних кораблів фльоти Ледового Океану. Вправи відбуваються під особистим керуванням команданта военно-балтійської фльоти Плевченка та начальника морського ґенерального штабу адм. Галера. Команда вправ находиться на панцирнику „Мара". У вправах командування кладе головний натиск на діяльність підводних човнів. Звязкову службу виконує фльотиля рибальських кутрів у Кронштаді.

Президент Рузвельт запросив послів

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ Й АЛЬБАНІЇ...

Вечірня преса приносить таку вістку: З Вашинґтону повідомляють, що президент Рузвельт з нагоди гостини англійської королівської пари в Білому Домі запросить також послів акредитованих при вашинґтонському уряді, між іншими послів Чехословаччини й Альбанії. Так президент Рузвельт заманіфестує свое становище до захоплення Чехословаччини й Альбанії, якого він не признає

—o—

З культурних новин Совітської України.

ШЕВЧЕНКОВІЯНА.

У центральному архіві внутрішньої політики, культури та побуту в Ленінграді знайдено оригінальну „відпускну" Шевченка, яку видав йому його колишній власник, поміщик Енгельгард, 22. квітня 1838 р. Енгельгардт у ній зазначив, що він відпускає на волю Шевченка Тараса, сина Григорія, який перейшов до нього за спадщиною від батька. Цю відпускну засвідчили поет Жуковський, маляр Брюлов і Вельгорський. На відпускній є багато ріжних завваг. Її зареєстрували в Петербурській Палаті цивільного суду. Вона фіґурувала в справах сенату від 28. березня 1846 р. в ухвалі про „виключення з податкового стану неклясних малярів".

Пленум правління спілки совітських письменників СССР, присвячений 125-річчю від дня народження Шевченка, відкриють у Киеві 4-го травня. На пленум має прибути 160 письменників з усіх республик Союзу. Після пленуму його учасники виїдуть на могилу Шевченка.

У Каневі на могилі, де споруджується памятник поетові, широко розгорнулися будівельні роботи. Вони йдуть у три зміни. Виведено вже масивний бутовий фундамент, закладений на 4 метри завглибшки. Під фундаментом укладено залізо-бетонову плиту на 80 центиметрів. Привезено першу партію ґраніту для памятника. Памятник мусить бути готовий до 15. травня ц. р.

ЮВИЛЕЙ ПАНАСА САКСАГАНСЬКОГО.

У травні минає 80 років з дня народження народнього артиста СССР Панаса Саксаганського. Видавництво „Мистецтво" випускає збірник статтей, спогадів і думок видатних російських та українських діячів мистецтва й літератури про творчу методу Саксаганського, систему його праці над ролею, над виставою, над вихованням актора. Цей збірник виходить за редакцією письменника Корнійчука, він починається коротким вступом Корнійчука і статтею самого Саксаганського „Моя робота над ролею". Книгу прикрашуватиме кольорова репродукція портрету ювілята роботи Літинського. Як відомо, іменем Саксаганського названо у Киеві вулицю, колишню Маріїнсько-Благовіщенську, пізнішу Пятакова.

НАРАДА КОБЗАРІВ ТА ЛІРНИКІВ.

15. квітня в Академії Наук УССР відкрилася нарада кобзарів і лірників, що її скликав інститут фолькльору. У нараді беруть участь 30 лірників і кобзарів з ріжних областей України. На нараді виступили вже директор інституту академік Соколов, заступник його Лавров, професор Грінченко. Кобзар Мовчан із Сумської области виконав „Думу про Леніна", „Гей за Дніпром", за лиманом революція вставала". Нарада продовжує свою роботу.

КОНЦЕРТИ „ДУМКИ" В МОСКВІ.

Ґазетні рецензії відмічають великий успіх „Думки" у Москві. Чудесно виконувала „Думка" талановито оброблені: Леонтовича „Пралю" та „Дударика", Лисенка „Веснянка" та „Заповіт", Ніщинського „Закувала та сива зозуля", Ревуцького „На кладочці умивалася", Толстякова „Од Киева до Лубень", Козицького „Ой, дуб дуба" тощо. „Думка" захоплює слухачів щирістю, жвавістю, ліричною простотою. І тим прикріше, каже рецензент „Правди", що репертуар „Думки" порівнюючи невеликий і далеко неповно відтворює „чудові багатства яскравого пісенного мистецтва України". Вона майже не виконує історичних пісень і дум. Головна хиба в тім, що капелі не забезпечено нормальних умов для її розвитку. Управління у справах мистецтва УССР ставиться до „Думки", як до підприємства комерційного типу: „Думку" і так люблять, вона й так популярна, для чого ж, мовляв, її удосконалюватися, хай більше концертує. І ось „Думка" концертує 7 місяців щороку, маючи по 20 концертів щомісяця. Доповняти репертуар не має часу, працювати якслід теж ні. У великому хоровому колективі (щось з 100 осіб) нема кваліфікованих солістів, нема хочби невеликої орхестри народніх інструментів, і виконує „Думка" всю свою програму „під фортепіян", а це не завсіди відповідає характерові творів, особливо народніх...

МУЗЕЙНА СПРАВА В ГЛУХОВІ.

Глухів має велике історичне минуле. Тут існував міський музей, в якому зосереджувалося коло 6 тисяч цінних експонатів, історичних документів. Два роки тому музей чомусь закрили, частину його приміщення міська рада передала під зерносховище. Старовинні меблі, порцеляна, картини видатних малярів тощо — все це лежить звалене на купи. Багато річей вже „розбазарено". Та міська рада вважає, що у неї є важливіші справи, ніж там якимись музеями займатися...

МАЛЯРСЬКА СПРАВА В СТАЛІНОМУ.

Пять років тому місцевий обласний виконавчий комітет замовив у ріжних малярів картини для вистави „Донбас у малярстві". Надбано більше ніж 25 мистецьких творів. У червні 1938 р. картини прибули до Сталіного. 2 місяці вони валялися на залізничій вантажній стації, потім перевезено їх чомусь до декораційного складу театру, і звідти до іншого складу з діравим дахом. Там вони й лежать. Про виставу нічого не чути.

КИЇВ ЛАДИТЬСЯ ДО ЛІТА.

Минулого року основні парки для відпочинку в Києві були Пушкінський, Куренівський й Пущеводицький. Цього року приводяться до ладу ще парки Голосіївський, Дарницький і Святошинський, впорядкуються улюблені місця відпочинку Межигіря, Микольська пустиня, Чорторий, Жуків острів та інші місця на Дніпрі. Крім основної пляжі орґанізується нову на Чорторії, розміром на 10 гектарів.

ҐРУНТОВА МАПА УССР.

Український Науково-Дослідчий Інститут Соціялістичного Землеробства складає ґрунтову мапу УССР з аґрономічною характеристикою ґрунтів.

Л.

Свячене у Львові.

НА ЖОВКІВСЬКОМУ ПЕРЕДМІСТІ.

В неділю 23. IV. в домівці читальні „Просвіти" на Жовківському відбулося спільне свячене заходом усіх місцевих церковних і культурно-освітніх товариств. У заповненій салі при гарно прибраних і заставлених столах засіло місцеве громадянство, згуртоване у згаданих установах. Приладжені дари поблагословив о. Каштанюк, голова місцевих товариств, що у своїй короткій та повній змісту промові склав усім присутнім найкращі побажання. Настрій був радісний і святочний, овіяний теплотою одної великої родини. Веселу гутірку перепліталі промовами місцеві громадяни: п. Мих. Галібей, п. Дамян Фай і п. Ст. Задерецький. Між присутніми на свяченім був також головний кандидат на радного VII. виборчої округи дир. Ярослав Скопляк, який промовляв до присутних в актуальних справах, заохочуючи їх до дальшої витревалої праці для добра Церкви та свого народу. Свято протягнулося до пізного вечора і закінчилося відспіванням побідної пісні „Христос Воскрес", залишаючи по собі у памяті присутніх незатерте враження і надію на краще завтра.

—o—

Арештування під замітом убивства поліціянта в Урмані.

Поліціянт, який пішов на стежу до Вербова, пов. Бережани, стрінув підозрілого хлопця, який леґітимуючися, ставив спротив. Коли постерунковий відпроваджував його на поліцію, він почав утікати, кидаючи по дорозі „Штаєр" з 9 кулями. Поліцай стріляв за втікачем. Підчас погоні вдалося зловити згаданого хлопця в одній селянській домі. Виявилося, що він тяжко ранений. В ньому пізнали Ярослава Бойка з Ігнович, якого поліція шукала у звязку з убивством бл. п. Віталіса Кагачевського, команданта станиці поліції в Урмані.

ЩО ЗІЗНАВ АРЕШТОВАНИЙ Е. ЗВАРИЧ?

„Век Нови" з 27. квітня ц. р. подає ближчі інформації про вбивство команданта поліції в Бірках Великих пов. Тернопіль А. Слабого на основі зізнань арештованого Омеляна Зварича під замітом цього вбивства. Арештований — пише „Век Нови" — признався до вбивства А. Слабого та описав хід цього вбивства ось-так: Критичного дня йшов Зварич з Дичкова до Смиковець. 10 кроків перед ним ішов Володимир Гулька (теж арештований), що мав остерегти Зварича, якби стрінув поліцію. Коли перед селом Дичковом стрінув бл. п. коменданта Слабого, не мав уже часу остерегти Зварича. Гулька втік, а бл. п. Слабий пробував притримати Зварича. Дійшло до взаїмної сутички, підчас якої Зварич витягнув з кишені револьвер і вистрілом зранив бл. п. Слабого в ліву руку. Командант Слабий, тримаючи далі Зварича, стріляв з револьверу, але куля застрягла в землі. Тоді стріляв знову Зварич, поціливши бл. п. Слабого в лівий бік, вирвався і почав утікати в напрямі Дичкова. Менш-більш з трьох кроків бл. п. Слабий зранив Зварича в праву ногу, чергова куля перейшла через полу куртки, третя зранила лівий бік. По цих стрілах Зварич скрутив на подвіря Копачинського і поза городи вибіг на поле, де почув ще два стріли і тоді зімлів. Очунявши, пішов до Параньки Замори, де був один день. Опісля зайшов до своєї тітки Бутковської в Дичкові, де його черговий дня вранці знайшла поліція.

Для нашого культурного розвитку потрібні не тільки крамниці з маслом і біллям, але теж книгарні, які видавалиб літературні твори.

Першотравневі походи та збори заборонені цього року.

ЗАБОРОНА НЕ СТАНОВИТИМЕ ПРЕЦЕДЕНСУ НА МАЙБУТНЄ.

ВАРШАВА, ПАТ. 26. ц. м. прем. Славой-Складковський приняв Т. Арцішевського, К. Пузака та В. Топінка як представників виконавчого комітету ППС і центральної комісії клясових професійних спілок та заявив, що з огляду на ситуацію не дозволить цього року на 1-травневі походи ані збори під голим небом. Це обмеження не становитиме прецеденсу на майбутнє.

Вісти з Брідщини.

Ревіндикаційна акція серед сільських зарібників. — [illegible] польські села.

(Допис з села).

Модна і голосна тепер на східних землях польської держави ревіндикаційна акція не обмежується до т. зв. ходачкової шляхти. **У нас, у Брідщині, охоплено ревіндикаційною патріотичною роботою також безгербову сіру масу.** „Спілка Броди", посідачем більшости акцій якої є ославлений Рудроф, видала розпорядок, що всі постійно заняті в ній робітники, тобто гаєві та двірські форналі українці, мають змінити обряд. Таке саме домагання управа „Спілки Броди" поставила й до деяких денних, сезонових робітників. Разом з родинами нараховують усіх тих робітників, яких завзялись ревіндикувати, на кількасот душ, у більшости безземельних селян, яким обіцюють за відступство від обряду та рідного народу всілякі блага.

Ростуть у нас як на дріжджах також польські села. Коло старого українського Конюшкова утворено з кольоністів „Нови Конюшкуф". Кілька кільометрів дальше будують друге польське село, теж на терені волости Конюшків. Як зачувати, для нової партії кольоністів задумують вибудувати в тій самій волости ще два польські села, одно в Берлині, друге в Лагодові, теж на державні кошти і на догідні сплати на 40 років.

Наслідком цього прискореного будівництва ціни на землю пішли дуже сильно вгору. За один морґ землі платять у нас вже від 3.000—4.000 золотих. Це видавалося б неймовірним, та воно, на жаль, правдиве.

Потішає нас тут одно: всі ці благодати наших днів та наших обставин причинюються до **зміцнення національної свідомости** навіть у найдальших низах українського села. І коли Брідщина належить нині до кращих повітів, то це доказ на те, що все, що здорове, ніколи не пропаде.

—o—

Скасували воєнний стан у Карпатській Україні.

ВСТУП ДЛЯ ЧУЖИНЦІВ ДО КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ДОЗВОЛЕНИЙ.

Мадярська влада скасувала воєнний стан у Карпатській Україні. Мадярські громадяни можуть тепер без ніяких перешкод подорожувати по Карпатській Україні.

Як подають мадярські радіовисильні, шеф мадярського ґенерального штабу дозволив на вільний вступ до Карпатської України. Чужинці, які матимуть пашпорти важні на цілу територію Мадярщини, матимуть право подорожувати також по Карпатській Україні.

Польсько-німецькі взаємини в насвітленні визначного польського публіциста

„Ґазета Польська" помістила статтю свого берлінського кореспондента Смоґоржевського на тему польсько-німецьких відносин. Автор стверджує, що від 1933 р. ці відносини поправилися, але в останніх часах, по візиті мін. Рібентропа у Варшаві, поважно погіршали.

Чому? Німецька сторона скидає всю вину на польську, Польща — мовляв — виявилася невдячною супроти Німеччини, завдяки якій відзискала Заользя. При ліквідації Чехо-Словаччини Гітлер погодився на польсько-мадярський спільний кордон і запропонував урегулювання польсько-мадярських взаємин за невелику уступку з польського боку та ґарантію незайманости. Польща не вихіснувала нагоди — яка вже може ніколи не повториться — зате оголосила частинну мобілізацію та прилучилася до політики окруження Німеччини. Як васаль Англії, Польща наражується на небезпеку, бо Німеччина не буде бездільно приглядатися, як загрожують її життєвим інтересам.

На те Смоґоржевський відповідає, що договір з 1934 р. був хосенний не лише для Польщі, але і для Німеччини, та що Польща могла взяти Заользя, якби була прилучилася до політики окруження.

За те Німеччина віддячилася „карпато-українською несподіванкою" та домагаючися прав у Данціґу, що обмежував польські права й інтереси. Анексія Чехії та Клайпеди і протекторат над Словаччиною — все те без попередження Польщі та получене з великими рухами військ — занепокоїло Польщу так само як інші держави та змусило її до охоронних кроків. В такій атмосфері Німеччина видвигнула домагання до Данціґу та загарантувала ґарантії — після того, як зломала зобовязання шанувати незалежність Чехо-Словаччини.

В таких умовинах німецька згода на мадярську окупацію Карпатської України не могла змінити настроїв у Польщі; цю згоду мусіла Німеччина висловити хочаб з комунікаційних оглядів.

Військовою пресією на Польщу та спробами окружити її, Німеччина нарушила договір з 1934 р. та рівновагу, яку Польща мусіла привернути британською ґарантією. Договір з Англією не нарушує польських зобовязань супроти Німеччини. Німеччина не вязалася договором з Польщею, коли обняла опіку над Словаччиною — Польща також не має чим вязатися. Польща готова погодитись на новий статут Данціґу, але не на однобічні постанови; польський „життєвий простір" не може становити доповнення німецького.

—o—

Анґлійсько-німецька радієва війна.

Зід деякого часу англійські радіовисильні надають свої інформаційні бюлетини також у німецькій мові. Щоб віддячитися англійцям, німецьке радіо вирішило надавати комунікати в африканських мовах для людности південної Африки. Користаючи з того, що по думці італійсько-англійського договору італійська радіовисильня в Барі перестала надавати авдиції в арабській мові, Німеччина надаватиме комунікати також для арабів.

Німеччина запротестує проти реміл[і]таризації Аляндських островів?

БЕРЛІН, ПАТ. Вістки зі шведської преси, немов би Німеччина запротестувала проти шведсько-фінляндського договору про ремілітаризацію Аляндських островів, не потверджують. Німецькі урядові кола заявляють, що рішення у цій справі ще нема. Німеччина одинока зі сигнатарів аляндської конвенції до тепер не відповіла на фінляндський запит, чи годиться на ремілітаризацію Аляндських островів.

—o—

ЮГОСЛАВІЯ НЕ ПРИСТУПИТЬ ДО ПРОТИКОМІНТЕРНІВСЬКОГО ПАКТУ.

БЕРЛІН, ПАТ. З добре поінформованого югословянського джерела повідомляють, що у переговорах з Марковичем зовсім не торкалися питання приступлення Югославії до протикомінтерніавського пакту, бо в цій справі нема ніякого рішення білгородського уряду.

—o—

КОЛИ АНҐЛІЙСЬКИЙ УРЯД ВИЗНАЄ ЗАВОЮВАННЯ АЛЬБАНІЇ?

ЛЬОНДОН, ПАТ. У відповідь на інтерпеляцію віцемін. Батлер заявив, що справу визнання нового стану в Альбанії розгляне брит. уряд щойно тоді, коли конституційно урегулюють відношення Альбанії до Італії.

Чемберлен не погодився дати запевнення, що брит. уряд не вишле амбасадора до Риму, доки парлямент не заапробує його акції у справі визнання нового статуту Альбанії.

—o—

ЗАСТУПНИК ЛІТВІНОВА У СОФІЇ.

По дорозі з Букарешту до Анкари спинився в Софії заступник Літвінова Потемкін та відбув розмову з болгарським премієром і міністром закорд. справ.

ЯК СТАВИТЬСЯ ФІНЛЯНДІЯ ДО АНҐЛЬО-СОВІТСЬКИХ ПЕРЕГОВОРІВ?

ГЕЛЬЗІНҐФОРС, РАЙТЕР. Німецьке Інф. Бюро твердить, що у Фінляндії з неспокоєм слідкують за анґльо-совітськими розмовами. Фін. офіційні кола рішуче стверджують що ці переговори не викликали у Фінляндії ніякого неспокою, зрештою нема ніяких заяв, з яких можна би вносити, що у тих розмовах була згадка про Фінляндію.

—o—

ХВАЛЬКОВСЬКИЙ — ПОСЛОМ ЧЕХІЇ У БЕРЛІНІ.

ПРАГА, ПАТ. През. Гаха заіменував б. міністра Хвальковського послом (уповажненим міністром) протекторату при німецькім уряді.

—o—

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ НЕ ДАСТЬ ҐАРАНТІЙ СКАНДИНАВСЬКИМ ДЕРЖАВАМ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. На запит посла Мендера, чи Англія думає обняти Швецію, Норвеґію та Фінляндію системою брит. ґарантій, або пактів взаїмної помочі та чи думає приступити до переговорів у тій справі, віцемін. Батлер відповів, що брит. уряд тепер не думає заключувати такого договору.

ТУРЕЧЧИНА НЕ БАЧИТЬ ЗАГРОЗИ ВІД НІМЕЧЧИНИ.

Як подає „Тан" з певного джерела, турецький уряд заявив на запит німецького, що Туреччина не вважає себе загроженою та що її положення виключує всяку загрозу. Цю відповідь закомуніковано всім балканським державам.

ПЕРЕД ПРИЇЗДОМ МАДЯРСЬКОГО ПРЕМІЄРА ТА МІНІСТРА ЗАКОРД. СПРАВ ДО БЕРЛНА.

БЕРЛІН, ПАТ. Премієр Телекі та міністр Чакі прийде у суботу до Берліна. Побудуть там кілька днів.

ПОГОТІВЛЯ ДАНСЬКОЇ ВОЄННОЇ ФЛЬОТИ.

КОПЕНГАҐА, ПАТ. Міністерство національної оборони постановило, що данським воєнним кораблям не вільно покидати данських вод.

ПРЕДСТАВНИК ІТАЛІЇ У БРАТИСЛАВІ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. До Братислави приїхав представник Італії Енеа, що відбуде розмови на господарські теми зі словацькими колами.

У ПІЛЬЗНІ ОБЛИВАЮТЬ НІМЕЦЬКИХ ВОЯКІВ СІЛЬНИМ КВАСОМ.

ПРАГА, ПАТ. Як подає чеська телеграфічна аґенція, в суботу й неділю невідомі люди облили сільним квасом 30 німецьких вояків — здебільша на вулицях та у трамваях; деякі вояки ранені. Арештовано 50 жидів та 50 чехів з лівиці. Місто Пільзно мусітиме заплатити відшкодування.

ЗАСІДАННЯ СЕНАТСЬКИХ КОМІСІЙ.

ВАРШАВА, ПАТ. Правнича комісія сенату збереться в четвер 27. ц. м. в 11. год.

—o—

КАТАСТРОФА В КОПАЛЬНІ.

В японській копальні вугілля в Уанклеї дійшло до експльозії. Доля 834-ох гірників манджурців невідома; мабуть більшість з них погинула або ранена.

Жіноча сторінка.

В родинній хаті – гартуймо характер нашої молоді.

Наше життя не буває все надто легке. Не кожному доводиться проходити його без терня. Хто живе тісним родинним життям має свої клопоти. Ще більше мають їх ті, що поширили свої зацікавлення на ширшу мету та віддалися громадянській праці.

Зразкове домашнє огнище, яким опікується розумна жінка і мати є першою складовою клітиною ширшого громадянського життя. В його тісних на око стінах виковується характер майбутніх членів народу. Там пробуджуються в дітях перші мрії про світ казки, перші, може ніколи нездійснені, пориви і наміри... Мати їх напевно не погасить. Люди, які не мріють — не творять. Коли молода дівчина відкриє свої перші радощі, болі та життєві несподіванки мати їх напевно зрозуміє.

Є діти, яким тісно вже змалку в чотирьох стінах рідної хати. Вони вириваються до ширшого життя, ведуть перед між своїми товаришами. Вони проявляють свої замилування до всяких ділянок життя і творять, організують, вчать, наскільки на це дозволяють рямці шкільного життя.

Такі діти стають в пізнішому житті відважними одиницями з ініціятивою. Але вони теж знайдуть на своїому шляху багато перепон. Випереджувати будуть їх часто маловартні характером одиниці, які мають менше ініціятиви, а більше самопевности і відваги в улаштуванню себе в житті.

Розумна мати вміє своїх дітей приготовити на всяке, тоді і всі колючки, які доведеться стрічати їм колись не колотимуть їх так болюче.

Молодь треба виховати по громадянськи. Сталім характер наших дітей, вироблюймо в них гарт душі і тіла і навчімо не дивуватися тому, що стріне їх у житті. Бо стріне їх неодне, що могло б їх зломити.

Багато бачимо в нашому громадянському житті такого, чого не повинно бути, як зрештою водиться воно і в інших. Всякі особисті дрібниці висовуємо часто на перше місце перед важними і більшими завданнями і подіями.

Вчім нашу молодь переходити над дрібницями до денного порядку, не дивуватися людській злобі, робити свою роботу. У здоровому суспільстві — мусить бути здорова духово та характерна молодь.

І. Д.

НА ВЕСНУ.

На вулицях міста продають весняні квітки. З поблизьких сіл несуть їх діти, жінки, щоб заробити трохи гроша.

Безробітні дідусі і бабусі наповняють ними кошики та притулені до сірих мурів будинків — запрошують до купівлі.

— Пані, купіть барвінок! Такий синій, гарний. Дивіть, які жовті квітки, пахнуть, візьміть решту, бо хочу йти додому! — Так кличуть до вас зі всіх сторін.

— Мамусю, купи квітки — просить мале дівчатко, купи! Я собі поставлю у свому дзбанятку.

Задивлена в іншу сторону мама, тягне за ручку дитину — не дивлячися на неї.

— Мамусю — купи конче — я прошу, так дуже. У тої дівчинки, вона змерзла.

Без слова потягнула мама доню, з якої оченят скапують сльози. — Дівчинка бідна, мамусю — докінчує дитина.

— Дай мені спокій із твоїми квітами! Нема грошей на хату — каже одягнена за останньою модою пані.

Добре, що надїхав трамвай, та повіз мене за місто там, де цвіте синій барвінок...

—о—

БАЛАЧКИ ПРО МОДУ.

ЗВИСНІ САДИ.

З повною ширістю можемо ствердити, що цьогосезонова мода капелюхів зовсім не турбується тим, щоб прикрити наші голови від весняних несподіванок — переходу від тепла до холоду, вітрів, дощів та інших прикрощів, якими нас частує цьогорічна весна. Навпаки, вона старається прикрасити наші голови, відкрити красу нашого обличчя, а по змозі навіть її підкреслити та збільшити.

Цьогосезонові капелюхи, над якими так пильно працюють модистки вкладаючи в них весь свій смак і хист можуть задовольнити найріжноманітніший смак найвибагливіших пань. У багатьох моделів помічаємо тенденцію відслонити цілком обличчя, але в багатьох інших маємо досить продовжені дашки, які притінюють очі і чоло. Отже можемо дібрати собі за своїм смаком і потребою.

А прикраси? Фальбани із стяжок, напінені вельонки, цілі гірлянди з диких чи садових квітів найріжномаїтніших відтінів пастельових кольорів пригадують нам про веселий поворот весни і свіжости до наших садів і на поля. В Парижі особливим успіхом користується давній знайомий фасон „канотіє" — чоленця. Здається, що літній сезон цілком піддається чарові цього фасону, що так гарно закреслює оваль жіночого личка. Принаймні вже зявились прегарні білі моделі „канотіє" прикрашені шотляндськими стяжками в ясних кольорах. Добре підходить цей фасон і до спортових фасонів суконок з їх плісованими чи фалдованими спідничками.

Багато бачимо поруч соломкових капелюхів і моделів з шовку, фільцу та шовкової і бавовняної піки, що здається будуть улюбленим матеріялом для літніх капелюхів.

Та всеж найулюбленішим матеріялом лишається соломка, яка в цьому році особливо багата в ґатунках і в плетиві. Є і плетиво з Яви, що вимагає двох місяців праці, щоб витворити посікішний модель жіночого капелюха, що прикрашуватиме також ледви два місяці вередливу голівку модної красуні (споліщаємось, що це плетиво не досягне Львова, бо треба б було зрівнувати кожний розумний бюджет на цю примху). Немени гарними будуть соломкові капелюшки з грубого плетива на зразок того, що його виплітають від нудьги наші пастушки. Соломка „панама" не відступає вперто також свого місця.

Щодо кольорів то синій з ріжними відтінями переважає. Слідом ідуть жовтий, золотий та колір припаленого хліба. Очевидно, що чорний і білий все ведуть перед у практичної жінки, яка не має окремого капелюшка до кожної суконки, а хоче бути елегантна.

Як вбирати цьогорічний капелюх? А властиво як „садимо його собі на голову"? Чи дуже насуваємо на чоло? боком на пів голови, чи може зсуваємо аж на потилицю? Це питання досить важне, бо від нього залежить модерна сильветка. На це досить неясна відповідь: як кому личить і подобається. Це зручно, але не виразно, і часом вводить ту, що хоче обовязково бути „як з модного малюнка", у безнадійну ситуацію.

Дуже модні є також капелюшки „будки", що надають дуже дитячий вигляд молодим личкам. (Пані по трийцятці обережно з тою фантазією!) Цей фасон надається до білявих, неслухняних льоків, що укладаються „самовільно" навкруги незморщеного чола. До тої „будки" найбільш відповідними прикрасами є квіти і то у великій кількости, а також кокарди та фантазійні прикраси зі стяжок, часом підвязаних під підборіддям. Ті з жінок, що не мають часу, або не можуть привчити свого волосся до того „самовільного" укладання волосся, а воліють чесатись так, щоб зачіска довго витримала і мала упорядкований вигляд, виберуть очевидно або човенце, або капелюшок з крискою. Капелюшок з крискою може вже видається нам трохи за практичний і панує може в моді задовго, але він прикриває від сонця очі і хоронить шкіру від надто гострого проміння сонця. Коли прикрасимо його квітами, вуалькою штудерно звязаною в пишну кокарду, або веселою шотляндською тафтовою стяжкою, він напевно зробить нам багато втіхи і своєю красою і своєю практичністю. Вуальки всіх кольорів: рожеві, золотисті, димчасті, зілля та взагалі суперниці з несті[...] бесної веселки надають жіночому личкові тайовничости, гарно прикривають зморшки коло очей та ріжні нечистоти шкіри, а за це хіба вдячна буде кожна жінка. Погляд з-під такого „звисного саду", завиченого в легку мряку вуальки привабить і заінтригує неодного нашого вибранця, а яка з тих жінок, що вдягається за „останньою модою" про це не мріє?..

Рита.

Трохи косметики.

НАШІ НОГИ

Елегантна, головно дбайлива за своє здоровля і естетичний вигляд пані, ніколи не занедбує своїх ніг. Ця засада має тимбільше значіння при моді останніх років, коли досить часто бачимо навіть в місті влітку пань майже босоніж у т. зв. сандалах чи черевичках, але без панчішок. Тай теперішня мода газових або дуже тонких шовкових панчіх, змушує кожну дбайливу свого загального вигляду паню більшу увагу звертати на свої ноги. Мало буде, коли ми матимемо гарний, елегантний, навіть дуже дорогий черевик. Треба, щоб він був на відповідно доглянутій нозі.

Тепер на провесні мусимо трохи присвятити уваги і нашим ногам, тимбільше, що карнавал скінчився, в пості не танцюємо, а час довгих прогульок ще не настав і при теперішнім болоті не скоро ще й настане.

Є деякі хвороби ніг, як жилаки, ріжні згрубіння кістки, більші здеформування пальців тощо, яких навіть не беремось лікувати самі без ради лікаря спеціяліста, бо можемо собі тільки ще більшого лиха накоїти, але є деякі прикрі прояви, як нагнітки, грубна шкіра, почешня, почасти і відмороження тощо, яких можемо легко позбутися навіть власними засобами.

Взимі ми носили легенькі панчішки, а наша кокетерія не дозволила навіть більшости з нас увяти під тонку панчішку мало помітної підпанчішки. Наслідки маємо тепер, що литки наші зчасом набрали синявого відтіну, а це не тільки, що шкодитиме влітку, коли захочемо йти босоніж, на пляжі, але навіть і при газових панчішках, які з весною частішеноситимемо. При цій нагоді миємо ноги іхтіоловим чи дьоктевим милом, а потім натираємо їх лявандовою горілкою, яку собі приготуємо в той спосіб, що ложку лявандових квітів заливаємо склянкою горілки і лишимо її встоятись яких два тижні. Потім зціджуємо, витискаємо добре квіти, переціджуємо і додаємо до тої наливки ложечку звичайної кухонної соли та кусень камфори (величиною ліскового горіха). На ніч варто собі зробити оклад зі спірту камфорового чи оцту ароматичного. Змочивши добре серветку одним з тих засобів, обмотуємо нею ногу, даємо зверху пертку, а на неї фланельку чи кусень вати і добре ногу обвиваємо якоюсь хусткою. Рано знявши оклад, витираємо ноги звичайною горілкою, але перестерігаємо, щоб не простудитись. Між іншим ці оклади добре впливають і на вихудіння ноги.

Носили ми також обтислі черевички, бо в часі карнавалу хотілось нам показати, що маємо малу зграбну ніжку, але це довело до того, що там де шкіра черевичка тісно прилягала до ноги, маємо ріжні опари та відмороження. Добрим ліком на відмороження є гарячий відвар бараболі з лушпинами чи салери (цих останніх беремо у такій пропорції: склянка дрібно покраяної салери на дві літри води). По вимоченні в одному з таких зварів втираємо на ніч масть іхтіолево-камфорову легко масуючи рівночасно відморожені місця.

Коли маємо нагнітки та згрубіння шкіри то мусимо їх теж поволі позбавитись, але не робімо це ніколи так, щоб витинати нагнітки. Через це витинання не осягаємо бажаного висліду, бо нагніток скоро знову наросте, зате наражуємось на велику небезпеку ріжних інфекцій, головно на затроєння крови, що часто кінчається через таку дрібничку навіть дуже трагічно. Дуже добре помагає при нагнітках та стверднених шкірах вимочувати ноги в теплій або й зовсім гарячій воді. По такому вимоченні згрубілу шкіру помалесенько стираємо пумексовою печоднию (купимо в дроґерії), а нагнітки масуємо пятьвідсотковою саліциловою мастю на білій вазеліні. Нагнітки зчасом так змякнуть, що їх легко відколупаємо нігтем. Усунувши нагнітки треба ще довший час масувати те місце вазеліною.

Прикре є також при теперішній моді занадто велике owосolення ніг. Тут не поможе зголювати ні навіть виривати волоски. Це останнє дуже болюче і лишає по собі такі червоні сліди, що роблять вони ще гірше враження ніж волоски. Найліпше у цьому випадку помагає спеціяльний папір, який можна дістати у дроґерії — депілятор. Ним переломлюємо волоски, а ще коли потім натиратимемо ноги настоєю на румянку оксиґеновою водою то матимемо досить задовільні вислідки, бо по окисненій воді волоски не тільки ясніють, але крушіють і відпадають.

Ноги зверхні „гусячою шкірою" треба часто мити теплою водою і саліциловим милом, потім витирати злегка пумексовою печоднию, а на ніч втирати масть, що має в собі пять процентів сірки і два проценти саліцилю, ресорцина і т. п. Рано втирати в ногу рідину зі саліциловим спірту, шпиговного соку і гліцерини — [illegible]

Ось головні [illegible] способи, якими добре утримати наші ноги. На [illegible] ногах, зграбний черевичок зробить свою справу [illegible] ніж на ногах [illegible] і хвороб.

Л. Л.

Новий журнал українознавства.

Вже появилося друге число наукового журналу „Сьогочасне і минуле“, що його видає Наук. Т-во ім. Шевченка у Львові. Це вістник українознавства на 6 аркушів друку великого формату, дуже вибагливий з технічного боку, ілюстрований. Його мета подвійна: дати нашому інтелігентному читачеві щонайбільше відомостей з усіх ділянок знання про рідний край у сьогочасних обставинах і з його минулого, — далі постачити чужинцям, тим, що хотять стежити за нашим культурним і господарським рухом, якнайбільше обєктивних інформацій, основаних на добрих джерелах. Науковий характер журналу зєднаний з якнайбільше доступною формою — ясного викладу, так мовити популярною, в якнайкращому розумінні. З кожної ділянки дають тут свої праці тільки спеціялісти, що добре опанували свій предмет і можуть ділитися зі своїм знанням легко, без помилок, які так часто роблять дилетанти чи аматори, що починають знайомитися з темою праці щойно тоді, коли засідають до неї або користуються будьякими неперевіреними джерелами.

„Сьогочасне й минуле“ дає не випадкові статті, які призбиралися на редакційному столі, а замовляє їх доцільно в авторів, добираючи пляново ріжноманітний матеріял. Усі статті — короткі, прозорі, присвячені актуальним темам. Перше і друге число має кілька цікавих статтей про Карпатську Україну — її мову, літературу, про число українців у межах теперішньої Словаччини і загальну статтю у звязку з останніми міжнародніми подіями п. з. „Схід і Захід у проблемі української культури“.

Незвичайно цінний відділ журналу це хроніка, де вміщені події наукового життя, культурно-освітньої діяльности та господарської праці, мистецтва, огляд усіх нових видавництв, — окрім цього дуже обширний відділ рецензій на всілякі цікаві видавництва і „українїка“ в чужій пресі.

Ввесь журнал витриманий у строго обєктивному тоні, без полєміки і без індивідуальних висновків, не заступає якогось одного партійного чи політичного гуртка, а дає доступ усім, що працюють корисно на якомусь відтинку рідної культури. Своїм змістом і виглядом, він розбуджує повне довіря читача; фірма „Наук. Т-ва ім. Шевченка“ ще і зміцнює це довіря. Недостачу такого журналу відчувало наше громадянство вже віддавна; це одно з тих рідких видавництв, що не звертається тільки до якоїсь частини ідеольогічних однодумців, а до всього громадянства, що його хоче обєднати своєю працею, а не розєднати. „Сьогочасне й минуле“ нагадує нам найкращі випуски київської „України“ та передвоєнного „Літер.-Наук. Вістника“. Це один із тих журналів, що не потребує реклями, а якого так живо потребує наша інтелігенція. З нього може теж користати шкільна молодь і відвідувачі наших читалень. Неодин може з нього теж учитися зразкової літературної мови.

Цим журналом „Наук. Т-во ім. Шевченка“ дало доказ, що хоче навязати якнайтісніший звязок з ширшими колами нашої інтелігенції.

— **Стрілив до товариша.** Учень Роман Хробак у Станиславові бавився у свого товариша М. Вишковського набитою пистолею, яку залишила Ервіна Вишковська. В одному моменті впав стріл, при чому куля прошила М. Вишковському ніс і спинилася у підставі черепа.

— **Краєва хроніка.** В Медурі, станиславівського повіту, 17-літній В. Бульковецький маніпулюючи коло знайдених у лісі 4-ох гранат спричинив вибух. Від ран Бульковецький умер. — У державному лісі Іванівка, станиславівського повіту, знайшли тіло Маєра Цайгера з Пістиня, що вже давніше пропав. Цайґера вбив хтось тупим предметом, мабуть із метою грабунку. — В часі розбірки глиняної стодоли у Івана Ткача, в Курниках Шляхотських, тернопільського повіту, завалилася стіна і на місці вбила Владислава Каноса, що працював при розбірці.

— **Засуд за зловживання.** Перед окружним судом у Вильні відбулася розправа проти б. віцедиректора Комунальної Каси Ощадности в Ошмяні Г. Сальмоновича за присвоєння 100.000 зол. Суд засудив Сальмоновича на 10 років вязниці і відобрав громадянські та публичні права на 10 років.

— **Заборона 1-травневого походу у Лодзі.** Городське староство в Лодзі заборонило 1-травневі походи з огляду на теперішне положення. Дозволило лише ППС уладити академії в замкнених льокалях. Від цього рішення ППС відкликалася до прем. Складковського.

— **Кровава траґедія на любовному тлі.** Кравчиня В. Кшемінська в Кельцах застрілила свою 5-літню доньку підчас сну, свого приятеля шофера Іванського в його помешканні й опісля смертельно зранилася. Здогадуються, що причиною кровавої траґедії була нещаслива любов.

— **Крав гроші з цінних листів.** Перед окружним судом у Радомі відбулася розправа проти листаря Станислава Дука за викрадання грошей з цінних листів, стягання неналежних оплат і присвоєння собі грошей з цих оплат. Суд засудив Дука на 10 місяців вязниці, 50 зол. гривни і на втрату громадянських прав.

— **Упав з моста до ріки.** При направі моста на ріці Варті упав з моста 53-літній тесля Бялецький на пором і так важко потовкся, що по кількох хвилинах умер.

— **Процес за хабарі.** Перед окружним судом у Білостоці відповідає начальник торговельного відділу Польського Тютюневого Монополю Савіцький, Б. Альтерлев, Я. Рубінсон і Б. Космачевський за те, що при продажі тютюневих виробів підс. Савіцький брав за посередництвом Б. Альтерлева та згаданих двох посередників по 300 до 350 зол. хабара за кожну концесію на продаж тютюневих виробів. Підс. Савіцький признався до того, що взяв два хабарі. На питання судді зізнав, що заробляв 490 зол. місячно. Крім того діставав тютюневого депутату — 30 зол., ремунерації за біланс 600—700 зол., винагороди за надчисельні години праці і дієти по 10 зол. денно за виїзди, яких було 8—10 кожного місяця.

— **Повісили двох комуністів.** У Барановичах повісили двох комуністів: Владислава Лозовського і Макса Максимовича, яких суд засудив на кару смерти за виконання партійного присуду смерти і вбивство поліційного агента.

— **Вияснення „Рути“.** У звязку з дописом у „Ділі“ з 19. квітня ц. р. ч. 87 управа кооперативи „Рута“ заявляє: 1) Членами кооперативи „Рута“ є українці, які себе ніколи кацапами не почували і не почувають; 2) Управа зголосила свій вступ до РСУК, який проте через дрібні формальности не згодився приняти нашої кооперативи і сам радив вступити до якогось іншого Ревізійного Союзу. З уваги на таке правне становище і заяву РСУК управа була змушена вступити до РСРК, щоб не ліквідувати української господарської станиці та не заражувати на школу майна і уділів членів кооперативи. Дальше управа кооперативи заявляє, що Станислав Макар, Петро Шавель та інші названі у згаданій новинці „Діла“ не є членами управних орґанів кооперативи і навіть деякі з них не мають вплачених уділів, отже не мали права підписувати нічого іменем Надзірної Ради. Припускаємо, що у цій справі грали ролю м. ін. деякі особисті порахунки та жадоба, що вони довели до збаламучення громадянства та пошкодили українській кооперативі „Рута“. — Управа: М-р Іларій Голубович, м-р Осип Городиський.

Хто не купує річно бодай 10 книжок для власної потреби — той не заслуговує на назву інтеліґента.

НОВИНКИ

28 КВІТЕНЬ

ПЯТНИЦЯ

Ст. ст. 15. квітня 1939.
Аристарха, Мечислава, Трофима.
Лат. Павла від Хр.
Сонце: схід — 4.06, захід — 18.37.
Місяць: схід — 13.13, захід — 2.00.

Завтра: 29. квітня. Субота.
Ст. ст. 16. квітня 1939.
Агафії, Хіонії, Ірини.
Лат. Петра з Вер.
Сонце: схід — 4.05, захід — 18.3[illegible]
Місяць: схід — 14.29, захід — 2.2[illegible]

—o—

— **Про українську національну думку недержавної доби** виголосить м-р Б. Ольхівський виклад у пятницю 28. ц. м. в год. 6-ій вечором у помешканні Українського Наукового Інституту у Варшаві при вул. Служевській ч. 7.

— **Спільне свячене** уладжує кружок батьків і Марійська Дружина купецької гімназії Р. Ш. в неділю 30. ц. м. в 4-ій год. пополудні в гімназії при вул. Курковій 14, II. пов. Участь батьків побажана. В год. 5-ій пополудні відбудеться свячене в домівці філії Ремісничо-Промислової Бурси у Львові при вул. Рутовського ч. 22, III. пов.

— **Засуди й арештування за вербування до „Карпатської Січи“.** Суд у Станиславові засудив за вербування добровольців до „Карпатської Січи“ М. Стефанова та І. Вередюка по 2 і пів року вязниці, Д. Микетчука на 2 роки, Юрка Соловчука та Юрка Одокія — з Микуличина по 14 місяців. Під замітом вербування добровольців до „Карпатської Січи“ поліція арештувала 6. ц. м. о. Осипа Яросевича з Берегів, пов. Лісько та п-ну О. Кічунівну з Берегів.

— **Заборонили оснувати кружок і збірку.** Староство в Сокалі заборонило оснувати в Белзі Повітовий Союз Кружків Р. Ш., бо дехто з членів був караний. Одночасно староство не дало дозволу на збірку писанки Р. Ш. в Белзчині.

— **До всіх Абсольвентів і Абсольвенток!** Головна Рада Українського Протиалькогольного Товариства „Відродження“ у Львові у 30-ліття діяльности Товариства звертається із закликом до всіх тих абсольвентів та абсольвенток, членів шкільних гуртків „Відродження“ у Львові та в краю, які складають у цьому році іспит зрілости, щоб вписалися в дійсні члени Т-ва „Відродження“ і поповнили осьтак відродженецькі ряди. Всіх абсольвентів та абсольвенток, що підпишуть членські заяви та заплатять 50 сот. вписового і 50 сот. річної членської вкладки, прохаємо прислати нам одну індивідуальну знимку з підписом та спільну знимку всіх абсольвентів-відродженців їхнього заведення, з поданням імен і прізвищ. Товариство задить спільне таблько всіх своїх членів-абсольвентів та абсольвенток і виставить його у відповідному часі у Львові для публичного оглядання й опісля залишить на постійне в домівці Централі Т-ва „Відродження“. — **Головна Рада Українського Протиалькогольного Т-ва „Відродження“ у Львові.**

— **Засуджують і виселюють священників.** Суд у Станиславові засудив о. Володимира Скоробогатого з Завадки на 6 місяців. — Староство в Долині наказало о. Остапові Стернюкові покинути Перегінсько і заборонило йому побут у прикордонних повітах. Це вже другий випадок виселення українського священника.

— **Забороняють вивішувати українські афішики в Чорткові.** Пишуть нам з Чорткова: Від якогось часу не вільно вивішувати афішок українських часописів з поданням змісту даного числа. Референт публичної безпеки чортківського староства заявив, що староство дістало обіжник того змісту, що можна вивішувати лише афішки польських часописів, а не українських. Сподіємося, що цю справу відповідні чинники вияснять якслід.

— **Характеристичний вислід виборів до громадських рад на Волині.** „Газета Польска“ (ч. 114) з 26. ц. м. пише: Дотепер закінчилися вибори до громадських рад у повітах: Дубно, Здолбунів і Горохів. Національний склад громадських рад такий: у пов. Дубно 49,56 прц. поляків, 44,18 прц. українців; у повіті Здолбунів 65,9 прц. поляків і 30 прц. українців; у повіті Горохів 53 прц. поляків і 40 прц. українців. В багатьох місцевостях зголошено лише по одній листі і голосування не відбулося. Так то випали вибори до громадських рад у трьох повітах на Волині, де число українського населення перевищає 80 відсотків. Коментарі хіба зайві

Звичайні Загальні Збори

Видавничої Спілки „Діло",

кооперативи з обмеж. відповідальністю у Львові відбудуться в пятницю 12. травня 1939 р. в год. 17-ій в льокалі Редакції „Діла", Ринок 10 з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з останніх Заг. Зборів.

2) Звідомлення управних органів з діяльности за рік 1938 та звіт з переведеної ревізії.

3) Звіт Контрольної Комісії, затвердження білянсу і уділення абсолюторії.

4) Розділ чистого зиску.

5) Вибір 3 членів Надзірної Ради і заступників.

6) Вибір Контрольної Комісії.

7) Затвердження преліміваря буджету на рік 1939.

8) Визначення найвищої квоти зобовязань кооперативи і визначення найвищого кредиту для одного члена.

9) Внески і запити. — Річні замкнення і білянс виложені в льокалі кооперативи для перегляду членам.

Надзірна Рада.

✝ Посмертні згадки.

Ольга з Мриглодовичів Дорошова, вдова по гр.-кат. пароху Вибранівки, проживши літ 69, померла в Германові дня 25. квітня і там похоронена дня 27. квітня 1939. Вічна Ій Память! 917

ДОПИСИ.

КРЕМЯНЕЦЬ.

„Страха ради юдейська". Для характеристики настроїв серед православного духовенства на Волині, друкуємо нижче без коментарів отакий лист: „Пробощ Св. Троїцкей церкві всі Мухавца, пов. Кшеменецкего, дієцезії Волиньскей. 23. III. 1939 р. п-та Вісьневец. До Управи філії Українського Добродійного Т-ва у Вишневі. Довожу до відома, що сьогодні був у мене п. о. Благочинний Вишневецької округи й попередив, що відправлення урочистої соборної панахиди по Т. Шевченкові не тільки в українській мові, але й у церк.-славянській може мати небажані для духовенства наслідки, а то в звязку зі Статутом і з тим, що большевики дуже величають Шевченка як революціонера і навіть комуніста. Не бажаючи бути занесеним на чорну дошку, я відмовляюся від участи в соборній панахиді. Ст. Вишневецький настоятель о. Думицький також категорично відмовився. Остався один тільки в. о. настоятеля Н. — Вишневецької парафії о. прот. Барщевський, котрий, думаю, в крайнім випадку згоден відправити панахиду по Шевченкові на Н. Вишневці у своїй парафіяльній церкві. Думаю, що Управа не бажає нам пошкодити, і тому й не візьме за зле нашу відмову; тим більше, що в попередніх роках, коли нам нічого не загрожувало, до цієї справи ми ставились досить прихильно. З побажанням (—) Протоєрей М. Кукурик".

КАМІНКА СТРУМИЛОВА.

Освітній змаг з історії України. Заходом філії Т-ва „Просвіта" в Камінці Струмиловій відбувся 14. IV. ц. р. освітній змаг з історії України освітніх гуртків при читальнях „Просвіти" камінецької округи в Камінці Струмиловій. На 29 читалень у судовій окрузі Камінецькій є 18 освітніх гуртків, які працювали у 1938 р. і 14. IV. п. р. стануло до змагу 26 членів від 9-ти читалень, і то членів провідників, що ведуть по своїх читальнях навчання історії України. На 26. членів провідників при іспитуванні виявилося 5-ох дуже добре, 15 добре і 6 достаточно. Іспит переводив п. М. Дужий, секретар Матірнього Товариства „Просвіта" зі Львова при участи дир. Підгайного, о. Дмитрука, д-ра Михайлищина, проф. Сагана та освітн. організатора Пжевського. На закінчення роздано учасникам грамоти участи у змагу. Відспіванням національного гимну закінчено перший тут змаг з історії України.

Величава повітова просвітянська анкета. Заходом філії Т-ва „Просвіта" в Камінці Струмиловій відбулася 18. IV. п. р. величава повітова просвітянська анкета, на яку прибуло 718 членів „Просвіти" від читалень камінецької округи. На анкеті реферував о. шамб. Михайло Цегельський, голова філії „Просвіти". Реферат „Українська жінка у старовині і тепер та її роля в читальні" виголосила просвітянка зі села Батятич Пелагія Шпот. Реферат про характер людини виголосив п-р Ільків, про неминучість освіти, організатор Гіжицький. Цей останній референт подав плян праці в читальні на час весняних і літніх робіт, порушив справу членства, бібліотеки, обовязків поодиноких членів у читальні і дитячих садків при читальнях, де нема гуртків Р. Ш. В дискусії над рефератами забирали слово Глоговський з Батятич, Нос зі Соколі, Мелищка з Толмача і багато інших. На кінець забрав слово о. шамб. Цегельський та подякував усім присутнім за участь в анкеті. Трикратним окликом „Слава Просвіті", що його повторили всі присутні та національним гимном закінчено анкету.

БОРЩІВ.

У 125-ліття народин Тараса Шевченка. Цього року в Борщеві були вже три концерти в честь Т. Шевченка. Всі вони вийшли відповідно до товариств, що їх улаштовували. Але такого мистецького концерту, як цей, що його уладила філія „Просвіти" в Борщеві 23. квітня н. р., мури великої салі „Народнього Дому" мабуть ще не чули. Це був концерт, яким гідно вшановано память нашого найбільшого поета, концерт, що ним моглиб похвалитися навіть передові міста нашого краю. Програма концерту була не тільки дуже багата змістом, але і справді, по мистецьки виконана. По „Заповіті", що його відспівав місцевий хор під управою п. Михайла Дрібнюка, вступне слово виголосив д-р Ярослав Шалаута. Мило було слухати мельодеклямації п. Ярослави Гребенюківної „Минають дні, минають ночі..." — деклямації „До Основяненка" та фортепіянового соля п. Мирослави Воркунівної „Реве та стогне..." і „Прощання України". Але коли на сцену вийшов молодий співак, п. Мирослав Старицький, вщерть переповнена саля, захоплена появою свого земляка, привитала його грімкими оплесками. Довго чекав соліст, заки публика затихла. І почав співати: „І золотої і дорогої...", „Гетьмани", „Надії"... На домагання захоплених гостей наш співак мусів ще раз повторити „Гетьмани". Треба на цьому місці підкреслити, що п. Мирослав Старицький своїм гарним тенором та технікою співу вповні заслужив собі на оплески. Тішимось нашим співаком, бо його слава є і буде нашою славою та бажаємо йому якнайкращих успіхів на сцені. Співом національного гимну закінчено концерт.

Запрошений гість.

Спорт.

КРАЄВИЙ БІГ НАВПРОСТЕЦЬ

Старт до Краєвого бігу навпростець відбудеться в неділю, 30. ц. м. в год. 10 рано з Промислової Бурси при вул. Пасічній 2. Збірка змагунів точно в год. 9.30 рано у згаданій бурсі.

КОМУНІКАТ.

Виділ Філії КЛК. у Львові подає до відома всім членам, що в четвер, 27. ц. м. у власній домівці при вул. Рутовського 22/III. пов. відбудуться 2-гі ширші сходини. У програмі реферат інж. Богдана Павлюка. Початок точно в год. 19. **Прес. реф.**

РЕЧИНЦІ ЗМАГАНЬ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ А-КЛЯСИ.

9. 4. Легіон—ВЦКС Броди (3:0 в. о.).
16. 4. Креси—Яніна (Зол.) (1:2).
23. 4. **Поділля—Легіон** (1:0).
(Всі ці стрічі вже відбулися).
30. 4. **ВЦКС—Поділля**, Легіон—Спарта.
7. 5. **Яніна—Поділля**, Спарта—Єгуда, Креси—Легіон.
14. 5. Єгуда—ВЦКС.
21. 5. Креси—Спарта.
28. 5. **Поділля—Креси.**
4. 6. Креси—ВЦКС, Яніна—Легіон.
8. 6. **Поділля—Спарта.**
11. 6. ВЦКС—Яніна, **Єгуда—Поділля.**
18. 6. Спарта—Яніна, Легіон—Єгуда.
25. 6. Єгуда—Яніна.
2. 7. ВЦКС—Спарта, Креси—Єгуда.

Юніори грають свої мистецькі стрічі все, як передметч тоді, коли старші товариші грають А-клясові змагання.

РЕЧИНЦІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ Ц-КЛЯСИ.

16. 4. Мета—Русалка (0:3) відбута стріча.
30. 4. ЖРКС—Мета.
7. 5. Сокіл (Броди)—Русалка
14. 5. Русалка—ЖРКС.
4. 6. Мета—Сокіл (Броди).
18. 6. Сокіл—ЖРКС.

УКРАЇНА—ПОГОНЬ (Стрий).

Відплатні мистецькі змагання обох дружин відбудуться на гарячому стрийському ґрунті. Минулого року Україна виграла 4:2. Сподіємося, що чорно-червоні й тепер не заведуть надій своїх симпатиків із Стрия та околиці, які завжди численно на цих змаганнях зявляються. Ці змагання відбудуться у Стрию на грищі Погоні в год. 4 попол.

СЯН—ПОГОНЬ ІБ.

Сян стане до важних змагань із небезпечною та доброю дружиною Погоні з відновленою вірою у свої сили по недільній перемозі в Ряшеві. Ця стріча відбудеться в Перемишлі на грищі Сяну.

ПОДІЛЛЯ—ВЦКС.

Поділля впоралося мин. неділі з найгрізнішою ц. р. А-клясовою дружиною Тернопільщини, тому теж повинно воно дати собі раду і з ВЦКС-ом, хоч і на гарячім брідськім терені. Завдяки минулонедільній перемозі Поділля покинуло останнє місце, віпхавши туди ВЦКС та зрівналося пунктами зі Спартою.

СТЕП—ЄДЕНАСТКА.

Змагання за мист. Б-кляси між цими дружинами відбудуться в неділю 30. ц. м. на грищі Білого Орла на Клепарові. Початок змагань в годині 10-ій рано. Ціни вступу низькі.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ВІСТНИК. Річник VI. Книжка 4. Квітень 1939. Львів. Зміст: Е. Маланюк: Перикль. — Ю. Клен: *** — За Пієром Бонарді: Ель Кавділльо. — Д-р М. Андрусяк: Завваги про шляхту. — За Г. Пребстом: Будівничий імперії. — Р. О.: Новий папа. — Домет Олянчин: Як Москва домагалася від Австрії видати гетьмана Мазепу. — Евген Луговий: Де Крим, де Рим, де попова гребля... — Натал Лал: Про установу „капраля". — ***: Жидівські „культуртреґери" і Франція. — А. Сарматус: Чорна Країна. — Ф. де Шавурп: Яка має бути повість? — О. В.: Трагедія Срібної Землі. — Ц. Д.: Березень 1939. — Н. Ґеркен-Русова: Роля і місія героїчного театру. — М. Л.: З пресового фільму. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

ЖІНОЧА ДОЛЯ. Часопис для українського жіноцтва. Коломия 1.—15. квітня 1939. Ч. 7—8. Рік XV. Ст. 20. Зміст: Христос Воскрес! — О. О. Дучимінська: Великодні пісні й великодні звичаї на Підкарпатті. — Наша анкета. — Д. Віконська: Европа й ми. — І. Вільде: Наші батьки розвелись. — В. Ґренджа-Донський: А на горі горять вогні... — О. Кисілевська: Листи звад Чорного Моря. — Марсель Прево: Нові листи до Францішки. — Д-р А. Княжинський: Українська народня пісня. — М. О-ко: Василь Ґренджа-Донський. — М. Омельченкова: Ірина Невицька. — Жіноцтво й поготівля воєнне. — О. О. Дучимінська: Конференції на виховні теми. — З діяльности Союзу Українок Америки. — М-р О. Величко-Орел: Квіти на вікнах і бальконах. — Малесенькі косметичні поради. — Що приладимо на свята. — Прохання до наших читачок. — Секція Господинь у Перемишлі. — Серед нових книжок. — В. Ю. К.: Японці підбивають Китай шовковими панчішками. — Історичні дні на Підкарпатті. — Листування редакції. — Новинки.

СІВАЧ. Місячник присвячений проповіди і катехизі. Рік IV. Ч. 4. Квітень, 1939. Львів. Зміст: о. В. Попадюк: Проповідь на Вел. Пятницю. — о. Гр. Кубай: Проповідь на Пр. Благовіщення Пр. Діви Марії. — о. Ол. Корецець: Проповідь на Неділю Мироносиць. — о. Вол. Рабій: Проповідь на Нед. про Розслабленого. — Катехизи для III кл. всел. шкіл. — о. П. Дзедзик: Христова Церква в обороні прав робітника. — Четверта станова наука для молодців. — о. В. Попадюк: Девята наука в честь Пр. Д. Марії. — о. П. Дзедзик: Через обнову проповідництва — до обнови христіянського життя. — Приклади для проповідей і катехиз. — Рецензії. — Бібліографія.

ТЕАТРИ.

Великий Театр.
Четвер 27. 4. год. 7.30 „Наше місто".
Пятниця 28. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантипи".
Субота 29. 4. год. 7.30 „Наше місто".

Театр Рівнородностей.
Четвер 27. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".
Пятниця 28. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".
Субота 29. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".

Український Театр ім. І. Котляревського.
МОСТИ ВЕЛИКІ:
27. IV. Слово о полку Ігоревім.
28. IV. Пригода в Черчі.
З Мостів іде Театр до Сокаля.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.
САМБІР, саля Української Бесіди:
27. 4. За молдавський престіл.
28. 4. Мати наймичка.
29. 4. Гетьман Полуботок.

КІНА.

АМПІР: „Вакації" (Катерина Гепборн, Ґейрі Ґрант).
АПОЛЬО: „Буйність молодости".
АТЛЯНТИК: „Довкола світа за 25 сантимів" (Фернандель).
ВАНДА: „Чар Богеми", „У пастці".
БАЛТИК: „Страх перед скандалом" „Жовтий пірат".
ВАНДА: „Не знала кохання" і „Місто у вогні".
ҐРАЖИНА: „Забута мельодія".
ЕВРОПА: „Володарка".
КАСІНО: „Людські серця" (Волес Бері).
КОПЕРНИК: „Панни на відданні" (Діна Дарбін) і кольорова гротеска.
МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері".
МЕТРО: „Пригоди Робін Гуда з Еррель Флинн.
МІРАЖ: „Сестри Клє".
МУЗА: „Альпейські осли" з Фліпом і Флапом.
ПАЛЯС: „Волоцюги" (Шепко й Тонько).
ПАКС: „Трафальгар".
ПАТРІЯ: „Пан без мешкання".
РАЙ: „Голос матері" (Джілі).
РІЯЛЬТО: „Ґібральтар".

РОКСІ: „Остання дія помсти".
СВІТ: „Кавчук", „Битва на Бродвею".
СВЯТОВІД: „Погоня", „Стрілець із Бенгалю".
СТИЛЕВЕ: „Засуджені" та ревія.
ТОН: „Нині вечором у Ріца", „Местник".
УТІХА: „Баталія безбожних" і ревія.
ХИМЕРА: „Знахарева дочка" (Павли Веселі).

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Японія ч. II."

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 27. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, Популярна музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Пісеньки Носковського, муз. поранок для вселюдних шкіл із поясненнями, 11.25 Легка музика на екзотичні теми, пл., 11.57 Сигнал, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.000 „Історія про Івася і Катрусю" гутірка для молоді, 15.15 Клопоти та ради: Сучасна жінка, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Про земельну реформу, відчит для ліцеальної молоді, 16.40 Органовий рецитал, 17.10 Інформації, 17.15 Жива лябораторія, 17.25 Концерт орх. і хору, 18.00 Актуальність, 18.10 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.15 Пісні у вик. хору, 18.35 Авд. про Монюшка, 19.25 Розр. концерт, орх., сопран, 20.00 Для села, 20.15 Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метерольог. комунікат, сніговий комунікат, спорт, програма на завтра, 21.00 Скрипк. рецитал Шандора Вега, 21.40 „Літпан" фрагм. із повісти Ю. Бандровського, 22.00 Спорт, 22.05 Трансм. з життя, 22.25 Тридцять літ журналістичної праці Каз. Рихловського, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

Пятниця, 28. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: „Як приймати літниськових гостей", ради, вістки, музика з пл., 11.00 Із життя вовків, авд. для старших дітей, 11.25 Музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.08 Полуднева авд., 14. Інформаційна газетка в українській мові. 14.10 Музика Монюшка з пл., 14.30 Відчит про Кюрі-Склодовську, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Мрії про крила (Леонардо да Вінчі) авд. для молоді, 15.25 Спортовий порадник, 15.35 Сальон. орх., 16.00 Попол. денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорими, 16.35 Моцарт: Дівертіменто на два клярнети та фагот, 17.00 Найвищі та найнижчі температури, 17.15 Віольончеля, 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Камеральний концерт: Давня музика, 18.30 Старосвітський курант, 19.00 Розр. концерт, орх., пісеньки, тенор, 20.00 Плекання лікарських ростин, Актуальна хліборобська гутірка, 20.15 Розр. концерт, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Хор, 21.15 Симф. концерт, орх., форт., 22.30 Імперіяльні герої, літер. нарис, 22.45 Музика з пл., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Субота, 29. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.0 Для шкіл, 8.10 Розривкова муз. з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.25 Екзотичні мотиви у фільмовій музиці, пл., 11.57 Сигнал, 12.08 Полуднева авдиція, 14.00 „День ліса", словно-муз. авд. 14.45 Господарські вістки, 14.50 Інформації, 14.56 Програма на завтра, 15.00 Театр Уяви для дітей: „Про Кайтуся та шумливий ліс", 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Літер. хроніка, 16.35 Форт., 17.00 „Травень, фіолетний хлопець", 17.15 Тому 120 літ, муз.-словна авд., 17.58 Авдиція, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Спортова гутірка, 18.15 Гутірка з слухачами, 18.30 Гутірка: „У лісі" словно-муз. авд., 19.15 Розр. концерт, орх., саксофон, баритон, вібрафон, 20.00 Кормлення інвентаря у дрібному господарстві, 20.15 Розр. концерт, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Розр. концерт, у перервах монольоги, 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

СКОРОЧЕНИЙ СИРИЙ БІЛЯНС

Земельного Банку Гіпотечного

С. А. У ЛЬВОВІ,
в дні 31. березня 1939.

Чинний стан: Каса і суми до диспозиції 145.599.01, Скарбові білети —, Заграничні валюти 10.299.66, Цінні папери 16.720.98, Цінні папери загальн. рез. фонду 139.873.57, Консорціяльні уділи 41.914.50, Краєві Банки 33.873.52, Заграничні банки 90.50, Здисконтовані векслі 2,063.552.67, Протести 1,090.733.22, Кредити в біжучих рахунках 572.664.99, Термінові позички 5,272.527.72, Кредити акцепт. і рембурсові —, Належ. з трансакцій девіз. на терм. і репорт —, Нерухомости 698.738.81, Ріжні рахунки 815.510.15, Довготермінові гіпотечні позички 173.814.88, Вислідні рахунки 71.378.57, СУМА БІЛЯНСОВА 11,147.292.75, Довжники за уділення гарантій 26.400.—, Інкасо 66.373.64

Довжний стан: Акційний капітал 5,000.000.—, Резервові капітали 286.474.62, Амортизаційний фонд 179.573.25, Вклади 2,418.678.33, Біжучі рахунки 179.840.—, Ріжні негайно платні зобовязання 26.490.87, Краєві банки 500.287.06, Заграничні банки 1.491.07, Реесконт векслів 842.357.47, Дисконт акцептів Акцепт. банку 723.012.—, Застав вальорів —, Гіпотечні вірителі —, Зобовязання з тит. кред. акцепт. і рембурс. —, Зобовязання з тит. трансакцій девіз. на речинець і репорт. —, Ріжні рахунки 702.007.72, Заставні листи 125.017.67, Вислідні рахунки 162.062.69, СУМА БІЛЯНСОВА 11,147.292.75, Зобовязання з тит. уділених ґарантій 26.400.—, Ріжні за інкасо 66.373.64. 911

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 27. квітня 1939.

БЕРЛІН 16.50 Пісні на баритон і смичк. квартет, 19.45 Веч. гомін, 20.15 Танк. музика, БРЮСЕЛЬ ФЛЯМ. 20.00 „Польська кров" оп. Недбаля, ВІДЕНЬ 18.30 Симф. орх., хор молоді і сол., 19.50 **Українські вістки,** 20.15 Вечір танку, ГАМБУРҐ 20.30 „Сорочинський ярмарок" оп. Мусоргського, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Камер. концерт, 18.15 Сучасні пісні, 20.10 Брамсів фестіваль, КЕЛЬН 20.30 Бетовенівський концерт, ЛЯҐТІ 16.00 Легка музика, 20.05 Концерт солістів і орх., МІЛЯНО 17.15 Скрипка, 21.00 „Трубадур" оп. Вердія, ПАРІ ПТТ 18.00 Скрипка, РАДІО ПАРІ 19.00 Після комунікату орх. концерт, 20.30 Опера, РИМ 17.00 Танк. музика, 21.00 „Джанні Скікі" оп. Пучінія, 21.45 Розр. концерт, СОФІЯ 17.00 Популярна музика, 19.30 Орх., 22.00 Легка і танк. музика.

Пятниця, 28. квітня 1939.

БЕРЛІН 17.00 Солісти, 19.00 Мельодії Півдня, 20.15 Розр. музика. БЕРОМІНСТЕР 19.40 Швайц. військ. марші, 20.30 „Перші люди" оп. Р. Стефана, 21.55 Весела музика, БУДАПЕШТ 17.10 Джез, 18.35 Форт., 19.30 Опера, 22.40 Комунікати в ріжних мовах, ВІДЕНЬ 15.30 Брамсові пісні та баляди, 19.00 Нар. музика, 19.50 **Українські вістки,** 20.15 Музика, 21.00 „Перемишль" драматична авд. Вольфґанґа, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Розр. концерт, 18.35 Сольо на траутоніюм, 20.15 Камер. концерт, 22.30 Соната ц-дур на ґамбу та клявесин Гендля, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 19.30 Російська камеральна музика, 21.15 Година сміху, 22.15 Нім. комунікат МІЛЯНО 20.35 Розр. музика, 22.30 Віол. рецитал, ПАРІ ПТТ 18.05 Скрипка, 20.30 Симф. концерт, РАДІО ПАРІ 18.15 Пісні, РАДІО РОМАНІЯ 19.35 Опера, РИГА 17.25 Камер. муз., 19.15 Лотиська музика, 20.35 Орх., спів, РИМ 21.00 „Федора" оп. Джордана, СОФІЯ 17.30 Військ. орх., 18.15 Популярна муз., 19.00 Форт., 19.30 „Манон" оп. Масканія, ШТУТҐАРТ 19.00 „Валькірія" оп. Ваґнера.

Субота, 29. квітня 1939.

БЕРЛІН 15.30 Пісні і оповідання, 20.15 Веселий вечір, БРЮСЕЛЯ ФЛЯМ. 20.00 „Дон Хуан" оп. Моцарта, БЕРОМІНСТЕР 19.40 Пісні, БУДАПЕШТ 17.40 Нар. пісні, 22.00 Легка форт. музика. ВІДЕНЬ 18.45 Концерт, **19.50 Українські вістки,** 22.30 Легка і танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Музика, 18.00 Твори Ґріґа та Брамса, 20.15 Концерт есп. муз., КОПЕНГАҐЕН 20.00 Твори Свендсена та Ґріґа, ЛЮКСЕМБУРҐ 21.15 Симф. конц., МІЛЯНО 21.00 „Король Лір" оп. Фрацція. ПОСТ ПАРІЗІЄН 18.00 Форт., РАДІО ПАРІ 18.15 „Люіза" оп. Шарпентієра, РАДІО РОМАНІЯ 20.15 „Лє Паради де Пері" оп. Шумана, РИМ 21.00 Орх. Концерт, 22.10 Розр. музика, СОФІЯ 18.15 Квартет мандолінистів 18.45, 20.55 Легка музика, 20.00 Спів.

Радіокутик.

РАДІОВА ЗАБОРОНА.

У Німеччині подано до загального відома, що „кожний німець, який повторить іншим особам відомости подавані закордонними радіостаціями, та які можуть шкодити державі, престіжеві її уряду або нар.-соціялістичній партії", підлягає карі визниці до 2-х літ. Німецьке радіо є державною установою та має пропаґандові цілі. Збірне слухання московських радіостацій вважають за „злочин змови проти безпеки держави".

ПРОГРАМА ЧЕСЬКИХ РАДІОСТАЦІЙ.

Тепер тільки одна радіостація на просторі давньої Чехословаччини надає виключно чеську програму, це стація Прага І. Програма Праги II. (Мельник) є зовсім німецька. Радіостація у Берні та Моравській Остраві, частинно тільки трансмітує програму Праги І., а частинно з Мельника. Празька короткохвильна радіостація надає тепер тільки у ранішніх годинах авдиції у чеській мові, для чехів у Сполучених Державах. Канцлер Гітлер дозволив на свобідний розвиток чеської народної культури, тому празька радіостація надаватиме й далі таку програму, як раніше.

ШОСТИЙ КОНЦЕРТ СВІТА.

На засіданні шостої міжнародньої радіофонічної унії у лютому ц. р. вирішено, шостий світовий концерт відбудеться восени 1939 р. Програму концерту присвятять музиці гавайських островів. Цей концерт виконають та надаватимуть тамошні радіостації.

Б.ржа.

Львів, 26 квітня 1939

ГРОШІ

Бельґи бельґ. 89·35—89·82, Доляри америк. 5.30·00—5.32·50, Доляри канад.—5.26·50—5.29·00. Фльор. гол. 281·70—283·42 Франки франц. 14·04—14·14, Франки шв. 118·65—119·45. Фунти англ. 24·83—24·99 Ґульд. данц. 99·75—100·25 Кор. данські 110·80—111·58, Корони норв. 124·65—125·57 Корони шведські 127·85—128·77, Ліри іт. 16·30—16·90, Марки фінляндські 1[illegible]·70—11·03 Марки нім. срібні 79·50.

Акції.

Банк Польський 114·00, Цукор 38·00—28·50, Вугіль 37·00—37·00, Лільпоп 92·00—91·00. Моджеїв 21·00—20·50, Островець 80·00—81·00, Стараховичі 56·50—00·00, Жирардів 63·50—63·00, Габербуш 69·00.

Папери.

4 і пів внутрішня 61·50. 3 інвестиційна 1 ем. 83·50, серія 87·00—00·00. 2 ем. [illegible]2·00 серія 00·00—00·00, 5 конверсійна 64·00 5 колійова 00·00—63·00, 4 прем. дол. 41·25 4 консолідаційна 63·00—62·50

Тенденція неодностайна.

Ціни „Маслосоюзу".
Львів, дня 26. IV. 1939.

1 кґ. масла дес. бльок	3.05
1 кґ. масла дес. бочк.	3.10
1 л. молока	зол. 0.17—0.18
1 кґ. яєць	зол. 0.90

Тенденція на масло й молоко вдержана; на яйця знижкова.

ОПОВІСТКИ.

XII. Загальні Збори Союзу українських власників реальностей у Львові, відбудуться в неділю 7. травня 1939 в годині 11-ій в домівці Союзу в Ринку ч. 10. II. п. з попередно-оголошеним денним порядком денним. На випадок браку комплету Загальні Збори відбудуться того самого дня в годині 12-ій. — За Виділ: Ю. Русин, голова, І. Олексин, секретар. 916

Союз українських власників реальностей у Львові, Ринок ч. 10. II. п. просить наново всіх українців власників реальностей у Львові, нечленів нашого товариства, які досі своїх адрес не подали, щоб у власному інтересі якнайскорше подали нам письменно свою адресу і місце положення своєї реальности. 916а

ОГОЛОШЕННЯ

Загальні Збори т-ва „Народня Лічниця" у Львові, відбудуться дня 13. травня 1939, в год. 6 ввечір у домівці Товариства при вул. Петра Скарґи 4, з таким денним порядком:

1) Відкриття зборів,
2) Звіт Ради,
3) Звіт Управи,
4) Звіт Контрольної Комісії і уділення абсолюторії,
5) Вибір Голови і Ради Товариства (8 членів і 3 заступників),
6) Вибір Контрольної Комісії,
7) Означення членської вкладки,
8) Внески і запити.

На випадок неприявности приписаної кількости членів, збори відбудуться годину пізніше при якійнебудь кількости учасників (§ 24 статуту).

За Раду Т-ва „Народної Лічниці":
В. Децикевич, голова. **д-р Т. Е. Бурачинський,** директор.

КОНКУРС

Союз Українських Приватних Службовиків „СУПРУГА" оголошує КОНКУРС на організатора Союзу. Кандидат має мати щонайменше середню освіту, добрий стиль у письмі, визначатися як добрий бесідник, має знати (чи зобовяжеться знати) соціяльне законодавство. Організатор буде зобовязаний працювати в канцелярії „СУПРУГА" і на виїздах згідно з вказівками Президії „СУПРУГА". Платня відповідно до умови. До подання долучити докладний опис життя і достовірні референції. Члени „СУПРУГА" мають першенство. Зголошуватися до 30. травня 1939 року на адресу „СУПРУГА" Львів, Сикстуська 8/II поверх.

Президія Головної Ради „СУПРУГА" у Львові.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук. Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.